

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Editată de Sindicatul din Învățământ și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL XI, NR. 119

septembrie 2009

Acțiunile de protest ale sindicatului

■ Pe 5 octombrie este grevă generală

Aproximativ 80% dintre sindicaliștii nemțeni din învățământ s-au declarat pentru greva generală de pe 5 octombrie. Numai că, pînă atunci, mai sînt și alte acțiuni de protest de care trebuie ținut seama. Astfel, nici o notă nu va mai fi trecută în catalog sau în carnetul de note al elevilor. Acestea sînt solicitările pe care sindicaliștii din educație le-au transmis cadrelor didactice. "Cerem colegilor să facă evaluările, dar notele să nu fie trecute în catalog și în carnete. Astfel, vom putea pune în aplicare o acțiune de protest - înghețarea anului școlar. Am discutat despre această modalitate și cu asociațiile de părinți, iar acestea sînt alături de noi", a anunțat Gabriel Ploscă, președintele Sindicatului din Învățământ Neamț.

"Începînd cu data de 28 septembrie, toate rezultatele evaluării elevilor nu vor fi trecute în documentele școlare, acestea urmînd a fi consemnate în documentele proprii ale cadrelor didactice", a anunțat FSLI.

Pe 30 septembrie s-a pichetat sediul Prefecturii Neamț de către un număr semnificativ de sindicaliști.

Pe 7 octombrie, la mitingul organizat de confederațiile sindicale cu prilejul "Zilei Internaționale a Muncii Decente", va pleca la București și un autocar cu aproximativ 50 de sindicaliști nemțeni din educație. Tot în calendarul acțiunilor de protest rămîne neimplicarea/neparticiparea salariaților din sectorul bugetar la organizarea alegerilor prezidențiale, din 22 noiembrie.

De asemenea, Colegiul Național al Liderilor FSLI a hotărît ca pînă pe data de 6 noiembrie să se desfășoare un nou referendum în rîndul membrilor de sindicat, pentru a-și exprima opțiunea în vederea declanșării grevei generale pe termen nelimitat, începînd cu data de 16 noiem-

brie 2009. Acest demers al sindicaliștilor din educație va fi propus și celorlalte federații componente ale Alianței Bugetarilor.

"Parșiveniile" guvernărilor

Salariile profesorilor urmau să se diminueze, în perioada octombrie - decembrie, cu pînă la 45%. Așa reieșea din calcule simple efectuate de către sindicaliștii nemțeni. Totul pornea de la un mic viclejug la care au apelat guvernările. Aceștia au spus că legea salarizării unice va intra în vigoare în 2010. Cu toate acestea, la articolul 49 din lege se preciza că, odată cu publicarea în Monitorul Oficial, dispar anumite sporuri. Guvernările au anunțat că legea ce se va aplica din 2010 va face în așa fel încît nici un salariu să nu scadă începînd de la acea dată. Însă,

Red.

(Continuare în pag. 3)

Delegația nemțeană la Congres

Al XXX-lea Congres al Cadrelor Didactice- Un Congres care nu a rezolvat nimic

In zilele de 28-30 august s-au desfășurat la București, în sala mare de ședințe a Universității Politehnica din București, lucrările celui de al XXX-lea Congres al Asociației Generale a Învățătorilor din România.

La lucrările Congresului au luat parte și delegații ale românilor de peste hotare din șapte țări unde trăiesc comunități de români și ființează școli pentru învățarea limbii române. În prima zi a lucrărilor, Congresul a fost onorat de prezența și intervenția d-lui Președinte Traian Băsescu.

În ziua a doua, la lucrările efective au participat d-na prof. univ. Ecaterina Andronescu, ministru MECI și dl. Titus Corlăteanu-președintele comisiei de politică externă din Senatul României.

Fără a avea o ordine de zi bine stabilită și anunțată în prealabil, fără a stabili un program de dezbateri pe probleme și

grupe de lucru, în cele două zile și jumătate s-au purtat dezbateri pe cele două Proiecte de legi ale Educației (Legea Învățămîntului și Codul Educației-varianțele Miclea și Andronescu).

Delegația județului Neamț a cuprins zece membri și patru invitați (pînă la urmă au fost 8 membri și 4 invitați și încă cineva de care nimeni nu știe nimic?).

Înainte de a încerca o abordare critică a problemelor se impun cîteva observații cu caracter general: o proastă organizare, lipsa unei viziuni unitare asupra acestei Asociații Generale ca principiu de organizare, scop, structuri organizatorice și modalități de acțiune și a unei rezoluții finale.

S-a ajuns, în esență, la abandonarea problemelor fundamentale ale școlii și învățămîntului în ansamblu și evidențierea a două probleme fierbinți de natură individuală: locul de muncă și salarizarea.

De fapt, aceste două probleme critice, nerezolvate de 20 de ani și acutizate în

timp, au generat toate celelalte confuzii și false probleme ale reformelor, globalizării, integrării și europenizării învățămîntului. Toate aceste probleme nu vor găsi o rezolvare pînă nu vor fi rezolvate cele care ard, salarizarea și locul de muncă.

Încercarea de a revigora și repune în drepturi Asociația Generală a Învățătorilor din România prin cele două congrese (Arad-2008 și București-2009) a demonstrat o dată în plus că încă nu s-a gîndit suficient și profund, în prealabil, asupra principiilor, structurilor organizatorice, modalităților de acțiune și relațiilor cu celelalte structuri și organizații administrative, politice și nonguvernamentale, finalitatea lor fiind sterilă și fără efect.

Mai mult, capacitatea conceptuală și cea organizatorică ale unui președinte ad-hoc Viorel Dolha (Arad) se dovedesc a fi suficient de înguste și limitate.

prof. Ștefan CORNEANU
(participant la Congres)

(Continuare în pag. 6)

CÂNTAȚI ÎN LIMBA MATERNA!

2

7-30 august 2009, București. Căldură mare. 900 de participanți la al doilea Congres al cadrelor didactice din România și al cadrelor didactice române de peste hotare, adunați în amfiteatrul Complexului Universitar „Titu Maiorescu”, s-au întîlnit mai întîi cu președintele României.

Domnul Băsescu s-a emoționat vizibil, amintindu-și cu melancolie, de anii școlii primare, de cel care l-a învățat azbucuea, recunoscînd, cu franchețe, că de ceilalți a uitat, dar ce să faci, vorba cîntecului, uitarea-i scrisă-n legile omeniești...

Totuși le poartă un infinit respect. E cald, o fi transpirat augușta-i frunte, sau poate, - Doamne, ce om! - o lacrimă de tristețe i-a sclipit, ca o nestemată, ofrandă dascălului aplecat peste umerii firavi ai șturlubatecului copil?

Domnul Președinte și-a sacrificat aproape o oră din programul unei zile f. f. încărcate și s-a declarat f.f. mulțumit de viziunea clară, revoluționară, a domnului Miclea, de parcă uitase rateul urmat de o demisie a susnumitului care nu a rezistat nici doi ani ca ministru al aceluiași învățămînt.

Dăcălimea s-a înduișat, pînă și unii inamici sau simpli cîrcotași și-au revizuit atitudinea înțelegînd nobilele intenții ale Președintelui, care i-a mîngîiat părintește, sfătuiindu-i:

- Dragi prieteni, vă rog din suflet, nu vă temeți de schimbare, ea este necesară!

O secundă de ezitare a fost de ajuns, pentru ca marele politician să evite dilema:

- Desigur, nu mă refer la viitoarele alegeri prezidențiale, nu-i așa, ha, ha, ha!

Nu că ar fi fost mare nevoie de precizări, dar trebuia să ne amintim, de la nenea lăncu încoace, că la românul neaș orice revizuire este acceptată după Principiul Farfuridi: dacă nu schimbă nimic!

Bucuria întîlnirii cu iubitul Președinte a atins o cotă demnă de o Saga a marilor întîmplări ale isoriei, cînd, profitînd de un respiro, a urcat la tribună un ins.

Serviciul Special a înlemnit, făcînd crampe și simțînd suflarea de gheață a retrogradării, dar omul s-a dovedit a fi un simplu slujbaş, undeva într-un loc uitat de lume, de la granița sîrbo - bulgară. Aromân de fel, sau armîn, sau rumun, preda muzica într-o „școliță”, pe valea Timocului, unde oficialitățile nu agreează predarea limbii române, ba chiar dîmpotrivă. Și chiar de-ar vrea, nici nu s-ar putea, fiindcă nu are nici cine, nici cu ce, din moment ce Departamentul de Stat din patria mamă are alte treburi de făcut. Și ce s-a gîndit machedonul cu suflet de român? Să-i învețe pe copii și nu numai, A CÂNTA ÎN LIMBA MATERNA, adică limba română. În acest fel, dascălul fenta interdicțiile, îndeplinindu-și o mare datorie morală.

Lung și slab, cu părul alb, ca toți cei din delegațiile românilor din diaspora, vorbea cam încet, timid și foarte sfîlcit, așa că lumea nu a prea înțeles ce căuta el acolo. Dar omul avea o mare nevoie, pentru școlița lui și pentru consătenii care pusese mîna de la mîna ca să-l trimită la București. Chiar Președintele a rămas foarte surprins, cînd, în relaxarea generală, văzînd că nu-i dă nimeni atenție, vorbitorul a scurtat-o brusc:

- Domne Prezidente, la școlița de muzica clasică i moder-na ne trebe un pian!

Președintele a zîmbit, nedumerit de originala solicitare. Care va să zică noi reșapăm reforme cu costuri de miliarde și prăfuitul acesta face glume, sau nu înțelege grandoarea chestiunii?

- Un pian? Dăm un pian!

Asistența, și ea cam neatentă, a rîs copios. Aromânul a scuturat din cap, constatînd că rugămîntea lui era interpretată derizoriu. Cum să le explice el conștientul subtilitatea chestiunii? Dar muzică fără pian nu merge!

A dat din mîna, a lehamete, uitînd să mulțumească Președintelui, care tocmai se ridicase a plecare, salutînd publicul etuziasmat, și coborînd în pas vioi, prin mulțimea dornică să-i strîngă mîna.

A urmat întîlnirea cu doamna Andronescu. Fără istorie, fără speranță. Salată de vorbe... Fiecare cînta pe limba lui...

Prof dr. D.D. URSACHE

Las-o, bre, că merge-așa...

Imediat după '89, când prestam ca jurnalist la un post de televiziune central, am fost foarte curios să știu ce/cum gândesc tinerii, mai precis „ciutani” care la prognoze de schimbare reacționează precum niște barometre mai degrabă numai bune de luat în seamă decât vrednice de blamat pentru singura vină că nu s-au născut... cărunți. Ce am aflat atunci m-a uluit: din zece, doi, trei, cel mult, dacă nu spuneau că vor să „o taie”, cei mai patrioți numărându-se de regulă din rândul celor care nici aici și nici „dincolo” nu prea aveau sorți de izbândă. După ceva ani, când cărările către Vestul european erau deja bătătorite bine de mulțimea românilor de toate felurile, am stat de vorbă cu un elev româșcan de excepție, Mihnea Maftei, olimpic polyvalent rar la vedere chiar și pe la casele mari. În clasa a VI-a pe atunci, l-am întrebat, cit în glumă, cit în serios „ce vrei să te faci când o să fii mare”? Nici nu isprăvisem bine vorba când puștii genial mi-a tăiat-o scurt spunându-mi că vrea să plece „afară”. Și a plecat, acum fiind bursier la o universitate din Marea Britanie, parcă...

Acum, de când cu povestea asta de „care pe care” între foști și actuali responsabili de soarta educației, care este, implicit a celor care miine vor lua pe umeri povara țării, acum, zic, de când cu nebunia asta, mă întreb de ce oare mai toți tinerii vor „afară”, acolo unde n-ai nici mamă, nici tată și nici frunza din codru nu știe a doini?! Fără să caut neapărat un „client” pentru o reacție „proaspătă”, așa cum am făcut-o altădată pe vremea când eram reporter TV, răspunsul mi l-a dat (tot) un tânăr, la fel de lipsit de șanse în eterna și deloc fascinanta Românie, cu care mi-am împărțit banca în parc într-una dintre recente amieze însoțite de toamnă. „Toată lumea se face că face în țara asta, iar valorile sunt strivite de cei cărora nu le prea pasă de ceea ce va fi miine”. Asta mi-a spus tânărul care trece „într-a unspea” pe banca din fața Primăriei unde mai obișnuiesc să mai zăbovesc adesea și să meditez la vremurile bune când și eu, ca și mulți dintre ei, visam că e loc de mai mult, că se poate mai bine, dar...

Cîteva ceasuri, în fapt de seară, am vorbit cu lunganul lătos pasionat de calculatoare și de „bitelși” despre valoare și nonvaloare, despre pilangii și norocoși, despre tineri cu masterate care și-au luat drumul Italiei și Spaniei, despre nesimțirea de la ghișeu, despre „prostime” și politicieni dar și despre bunul simț neaș care, pare-se, la vremuri de criză nu mai are nici un fel de căutare. „Mama este profesoară. Predă de oarece ani șiiiiiii”... Și aici s-a oprit, lăsându-se parcă invitat la vorbă, cu chip că „știi tu ce vreau să zic!” „Șiiiiiii”, l-am întrebat?! „Și este doar un număr, acolo, într-o sumă de care se amintește doar când mai amenință și profesorii cu greva. Ei nu dau cu pietre în clădirea Guvernului, ca minerii, de asta... Leafă nu, respect nici pe-atît, mereu mințiți și amenințați, mai nou... O să plec și eu și, dacă pot, o iau cu mine”, și-a încheiat vorba lunganul mort după The Beatles. „Dacă pot, o iau cu mine”, asta mi-a sunat în urechi zile bune după înțîlnirea mea ocazională de pe banca din fața Primăriei. Apoi, într-o seară, am văzut la jurnalul TV o știre titrată cu un cinism specific postului meu preferat (doar) pentru noutățile sportive: „Ucisă de sărăcie”. Așa s-a relatat despre o profesoară găsită înneacă într-un lac, dacă nu mă-nșel din București. De atunci îmi este rușine, tare rușine... O rușine pentru care îmi cer scuze că n-am învățat limba română în măsură să o povestesc și altora, nicidecum lunganului învins de lehamite dintr-a unspea și, mai ales, celor cărora, la rîndul lor, ar cam trebui să le fie rușine...

„Obligatoriu”, dar să știm cu ce!

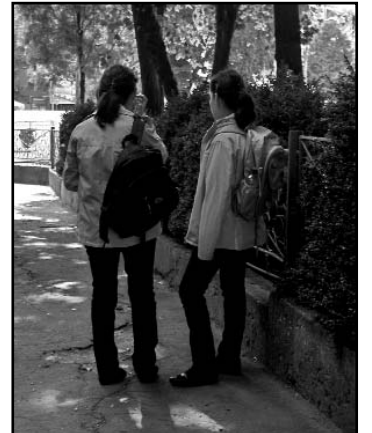
Intre utopiile (spun specialiștii, adică!) pe care le indică direcția pe care educația națională zice-se că va merge de aici înainte la loc de cinste este învățămîntul obligatoriu prelungit față de limita celor zece clase în vigoare în acest moment. Toată lumea își pune mîinile în cap: de la părinți, la profesori, cei mai liniștiți fiind elevii care, sub pricină că vor să facă mai multă carte decât mulți dintre invitații lui Dan Capatos, să zicem, mai fac o navetă, de distracție, mai ies și ei la oraș, că și așa e rost de țepă pe banii „babacilor”. La cum se vorbește limba română cel puțin, de pe stradă, pînă la postul național de televiziune, de multe ori, se vede limpede ca tendința este de a merge la școală, așa de amorul artei. Apoi, dacă dai bine cu piciorul în minge și dacă ai picioare de manechin nici nu mai este nevoie de multă osteneală, îndemnul venind, nu de mult, chiar de la șeful statului. Adăugată la toate acestea, sărăcia, care tinde către limite de neimaginat chiar și în România,

plus lipsa unei perspective, indiferent că termini pe la noi liceul sau facultatea, toate puse laolaltă nu fac decât să-i îndepărteze pe elevi de școală în ciuda unei legi care sună bine doar citită de la amvonul Palatului Victoria. Că este așa, se vede cu ochiul liber, nu mai departe anul școlar 2009-2010 venind să probeze faptul că la liceu clasele rămîn necompletate chiar și după mai multe „tururi”, așa ca la fotbal. Concret, la începutul lunii septembrie, înainte de ultima repartizare a absolvenților de gimnaziu care au înregistrat corigențe, instituțiile de învățămînt liceal din zona Romanului (situația nefiind specifică locului!!!) încă mai stăteau geană pe o parte dintre cei circa 240 de elevi nemțeni cu probleme, altfel, cu voia dumneavoastră, ultimii pe liste. Pe întregul județ, mai bine de 670 de locuri la liceu așteptau speciile din specia „tabula rasa” cu care onor ministrii, foști și actuali, vor să facă învățămînt obligatoriu pînă la măriș. Fără „Bani de liceu”, o bună parte dintre cei care încă se mai tirie, spre bucuria profesorilor cărora, astfel, le ies normele, fără această pomană națională altfel binevenită într-un astfel de context,

liceele mai de pe la coadă erau șterse din evidențele ministerului de cînd lumea.

Una peste alta, cu profesori batjocoriți la maxim, sărăciți și foarte adesea umiliți, cu elevi navetiști pentru care nici măcar clasele de SAM nu mai sunt de actualitate, cu un sistem băgat în seamă cum se cuvine doar în campaniile electorale, învățămîntul obligatoriu devine o iluzie. De la Domnul Cuza și de la Spiru Haret încoace, trei au fost elementele de bază ale unei reforme în sistemul educațional, respectiv: baza materială, resursa umană și programa școlară, așa, pe înțelesul tuturor. Pe cine dintre părinți, profesori sau și elevi am putea întreba dacă este satisfăcut de cît de solizi sunt acești trei piloni, în prezent, ca să nu avem surpriza unui răspuns dur? „Vorbă multă, de față cu cel mai adesea, toate bune, pe hirtie, iar în urmă țară în pradă. Conducătorii ne privesc în ochi și ne mint cu nonșalanță, e mai rău ca pe vremea dinainte. Numa' bani de dat, cu grămada, iar ei spun că este învățămînt gratuit. Acu' dacă o mai fi și cum se mai aude pe la televizor, că se

mai adaugă la clasa a zecea, ducă-se pe pustie”. Punct! Am plătit curiozitatea mea cu ceea ce mi-a fost mai frică: verede-n față... Mergînd la pas prin școlile patriei este foarte greu să nu fii răbdător cu răbufnirile tuturor, de la părinți, la profesori, pînă la majoritatea elevilor chiauni de cap care vor mai mult și mai ales „obligatoriu” doar așa, pentru încă o amintire de pus pe YouTube. Asta, în ciuda directorilor care fac balet pe sîrmă între partidele la putere, uneori pentru o găleată de var sau pentru un ochi de feareastră spart din greșeală la ora de sport...

Cel mai frumos început

Dincolo de nedumeriri, de nemulțumirile tuturor combatanților care s-au „înrolat” în anul școlar abia început, mirajul primului sunet de clopoțel aduce cu sine emoții dintre cele mai adînci... De la părinți la dascăli, de la mic la mare, dacă este să-i scotim pe cei mai de seamă protagoniști ai actului educațional, acel „15 septembrie” rămas de-acum moștenire memoriei colective ne transformă pe toți, cum poate numai Paștele și Crăciunul mai sunt în măsură să o facă.

Pentru **Alexandra Cojocaru**, de pildă, anul acesta a venit cu emoția unei schimbări pe care a așteptat-o de mult, cu încredere dar și cu oarece strîngere de inimă. Pentru fetița cu ochi albaștri precum seninul cerului, pe cît de premiantă pe atît de timidă, trecerea de la „doamna” blajină, cu care făcea și desenul și gramatica, la mulțimea de dascăli este un hotărîmînt născut despre care a auzit doar de la colegii și prietenii mai mari. „Am făcut cursurile pînă în clasa a IV-a cu două învățătoare, la fel de bune amîndouă. Le-am simțit mereu aproape de sufletul meu, au avut grijă de noi ca și cum am fi fost copii lor cu toții. Acum e altceva: la fiecare obiect, alt profesor. Sper să mă obișnuiesc cu toți și să obțin rezultate la fel de bune ca la I – IV”, a

mărturisit cu emoție zîna deșteaptă și frumoasă despre care o colegă mai răutăcioasă i-a spus că ar trebui să fie și ea „mai înțepată”...

Trecută de-acum de botezul bobocilor, **Ana Maria Cucu**, romanvodista care a absolvit clasa a VIII-a cu media 10 pe linie, intră în clasa a X-a cu nonșalanță tinărului sigur de sine, preocupată de ce va fi miine dar și de ceea ce va urma după liceu. Pentru fetița cîrionată dintr-a X-a A, începutul de an a venit, ca de fiecare dată, cu o emoție în plus. Pentru ea, 15 septembrie va mai fi încă doi ani un nou început marcat de o dublă semnificație, asta deoarece ziua care împarte în două luna lui răpciune este și ziua ei de naștere. „De fiecare dată începutul de an școlar a fost pentru mine cea mai frumoasă sărbătoare din calendar. O dată, deoarece abia aștept să începă școala, apoi pentru că mama mă strînge în brațe și-mi spune **La mulți ani**. Cît încă mai sunt la liceu voi trăi această bucurie pe care nu știu cu ce să o compar. De fiecare dată, la început de drum, îmi pun un gînd. Anul acesta mi-am propus să obțin rezultate foarte bune cu care să mă pot menține printre primii, ca și pînă acum, plus că vreau să mă hotărîsc pentru ceea ce voi urma după clasa a XII-a deoarece timpul zboară și nu prea mai este loc de incertitudini”, a spus romanvodista hotărîtă să-și împlinească visele mai vechi sau mai noi...

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Poartă nume de împărăteasă și pînă deunăzi o întîlneai în cancelaria **Școlii „Mihai Eminescu”** din Roman, printre cei din stîrpea din ce în ce mai împutînată a dascălilor de vîșă veche... Blajină și bună, „**pasăre rară**” într-o lume ne bună și dezlănțuită după care, acum, îi pare rău. O viață de om a făcut tot ce i-a stat în putință pentru ca ochii ei să nu vadă copii triști și părinți sau inspectori nemulțumiți. Pentru cei care au trecut prin mîinile învățătoarei **Elena Mihăilă**, „doamna” cu suflet de mamă va rămîne mereu ca o icoană luminoasă, un fel de „**Nord**” cu care puțini se mai pot lăuda... „Mereu m-am străduit să mențin un echilibru între clasă și catedră. Rar s-a întîmplat să ridic tonul. Cu forța, cu alte mijloace decât **dragostea** și **vorba bună** nu reușești să faci nimic cu copiii decât, în cel mai nefericit caz, să-i îndepărtezi. Atunci deja este rău, iar cînd ai scăpat hăturile nu-i bine nici pentru tine, nici pentru ei”, a mărturisit „doamna” cu lacrimi în ochi.

De la Dulcești, cu dragoste...

Despre începuturi, parcă ar fi dintr-o altă viață... Alte vremuri, alte planuri își făcea lumea pe atunci, iar copiii de bună seamă nu semănau deloc cu cei

Clopoțelul din suflet

de-acum. Nici nu știe să spună cu toată gura dacă „**atunci**” sau „**acum**” și-ar fi dorit să fie învățătoarea aceea pe care au visat să o vadă la catedră și părinții și bunicii ei de la Dulcești cărora le păstrează vie amintirea, pomenindu-i cu drag ori de cîte ori vine vorba despre povestea ei și a generațiilor care i-au trecut prin mînă. I se umezesc ochii de fiecare dată cînd vorbește despre cele patruzeci de toamne care au trecut de cînd a absolvit „**peta-gogica**”, acea școală mult rîvnită pe vremea ei, după care o reperau tatele cînd s-a întors în sat, la care nu ajungea fiecare pe vremea „cealaltă”.

La absolvire a ales să se întorcă acasă, la Dulcești, unde a predat multă vreme alături de fostul ei învățător, în aceeași școală la care făcuse și ea „**primarele**”, cu bețișoare din creangă de răchită

și alte „ingrediente” de categoria **SF** pentru generațiile de-acum. Aproape 20 de ani și-a pus sufletu-n palme în sute și sute de dimineți în care a călcat cu emoție și cu dragoste pragul școlii care o făcuse și pe ea om, acolo unde a avut bucuria să-i învețe carte pe copiii dulceștenilor pentru care a rămas aceeași „**toarșă**” sau, mai în anii din urmă, „**doamna**” mereu blajină și întotdeauna asaltată de părinți la început de an școlar. Mulți dintre cei cărora, atunci, le-a dat aripi ca să răzbată în lume, oameni care au reușit în viață, au venit apoi cu plozii de mînă s-o caute, la Roman, la școala cu nume de poet unde a învățat tainele buchiselii și ale Abecedarului alte generații de tînci, alți 20 de ani.

O comoară cît veacul...

O viață de om ca un curs lin, de rîu de șes, agi-

tat uneori de valuri inerente fără de care nici bucuriile și nici împlinirile n-ar mai avea farmecul acela ce le face numai bune de povestit la nepoți. „Cred că, la 15 septembrie, ani buni de-acum voi visa cum sună clopoțelul. Îl port în suflet, este semnul acela care îmi spunea mereu că trebuie să mă întîlnesc cu copiii, cu părinții, cu colegii...”, spune doamna cu nume de împărăteasă cu vocea poticnindu-i-se într-un suspin înăbușit, gata să dea în plans. „Dacă ar fi să vă alegeți o amintire din noianul celor care vă marchează cei patruzeci de ani petrecuți la catedră, la care v-ați oprit?”, am întrebat-o știind sigur că voi deschide o rană, acum cînd Elena Mihăilă se gîndește la ziua în care îi sună poștașul la ușă, cu pensia. Preț de o clipă m-a măsurat cu o privire de general, apoi a privit în pămînt și s-a pierdut într-o tăcere cît veacul, parcă. „E greu, după cîte am petrecut, și bune și mai puțin bune... E tare greu! Este ca și cum cineva mi-ar oferi o comoară de unde aș putea să-mi aleg doar un singur giuvaer!”. A spus și apoi s-a oprit, tăcută, frămîntînd între degate un petic de hirtie, numărîndu-și, poate, toate giuvaerele pe care le-a șlefuit cu mintea și, mai ales, cu sufletul, adunate într-o comoară care o face bogată pentru toate veacurile...

Pagină realizată de A. OPRIȘ

■ Scrisoare deschisă către guvernanți

Sindicaliștii nemțeni au transmis și o scrisoare deschisă guvernanților. După cum a precizat Gabriela Grigore, secretarul sindicatului, profesorii nu au solicitat majorări salariale - acestea au fost acordate prin lege de Parlament. De asemenea, profesorii nu au cerut în mod deschis ca învățământul să fie considerat prima prioritate. Însă politicienii așa au scris în pactul pentru educație. Nu profesorii au cerut 6% din PIB pentru învățământ. Politicienii, într-o continuă campanie electorală, au făcut acest lucru. Și tot politicienii, după alegeri, au făcut rectificări de buget, pentru a lua bani de la învățământ și a-i da la alte ministere. Tot politicienii se plâng că modul de predare al profesorilor este învechit. Însă aceiași politicienii au luat suta de euro pentru rechizitele profesorilor. Iar președintele sindicatului nemțean, Gabriel Ploscă, subliniază unele aspecte care ar trebui să pună pe gânduri nu numai politicienii, ci și părinții elevilor: "Această zi (deschiderea anului școlar) ar trebui să fie o sărbătoare frumoasă pentru toți. Din păcate, noi, cadrele didactice, nu putem fi pe deplin bucuroși, din cauza problemelor deosebite cu care debutează anul școlar. În primul rând, banii sînt din ce în ce mai puțini. Nu toate școlile au fost pregătite pentru începerea anului școlar. Au fost deschideri de an școlar care s-au ținut în mijlocul unor șantieri. Se adaugă baza materială insuficientă, manualele puține. În România, se cheltuie un euro pentru manualele unui elev, în timp ce în Moldova se alocă 4 euro. Iar asta spune multe".

■ Proteste la început de an școlar

Profesorii de la Cartianu au protestat prin retragerea de la manifestările dedicate începerii anului școlar, la apariția oamenilor politici. La deschiderea anului școlar, toți profesorii de la acest liceu au purtat o banderolă albă la mînă. În momentul în care au luat cuvîntul prefec-

tul Mihai Archip și viceprimarul Dragoș Chitic, profesorii s-au retras de la manifestări.

"Nu a fost un gest împotriva celor două persoane, cu care nu avem nimic. A fost un gest de protest împotriva instituției Prefectului și a oamenilor politici în general. Probabil că invitații au sesizat acest lucru, cînd au observat că elevii nu mai aplaudă. Elevii nu percep discursul politic. Ei nu au această obișnuință, de a aplauda, ei sînt educați de către noi. În momentul în care cei din conducerea școlii și-au reluat discursurile, profesorii au revenit alături de elevi", a explicat Livia Nicolae, liderul de sindicat de la Colegiul Tehnic Gheorghe Cartianu.

■ Grădinițele nimănui

În județul Neamț nu există nici o grădiniță de stat cu personalitate juridică. Legea spune că o unitate de învățământ trebuie să aibă personalitate juridică dacă are peste 100 de elevi. Dar cine mai respectă legile...? La Grădinița cu Program prelungit "Veronica Filip", din Precista, sînt 258 de copii. Deși tot legislația românească spune că o grupă trebuie să aibă minim 15 copii și maxim 20, grupele sînt cu peste 30 de copii. Iar gradul de civilizație din grădinițe se dovedește prin faptul că aceeași sală este și loc de dormit, sală de mese, dar și loc pentru activitățile didactice. Steluța Alexandru, liderul de sindicat de la această grădiniță, trage un semnal de alarmă: "De ani buni, grădinițele cu program prelungit nu mai au directori. Persoana care coordonează instituția are și de lucru la grupă, se ocupă și de

administrare, are și de ținut legătura cu școala coordonatoare și cu Inspectoratul Școlar. Nu mai spunem că această muncă nu este nici măcar retribuită. În zona Precista se construiesc mai mult birouri decît spații pentru preșcolari. Iar baza materială lasă de dorit".

■ Pentru o școală a implicării civile

Colegiul Național "Stefan cel Mare" din Tîrgu Neamț, alături de școala cu clasele I-VIII nr. 1 - Zănești, și Școala cu clasele I-VIII - Crăcăoani au fost unitățile de învățământ care au participat la proiectul "Pentru o școală a implicării civile". Promovarea drepturilor civice la nivelul școlii". Proiectul este implementat și cofinanțat de Centrul Educația 2000+ și finanțat de Trust for Civil Society în Europa Centrală și de Est. Această manifestare a fost derulată în zece comunități urbane și rurale din Neamț, Harghita, Covasna și Brașov. Pe 8 septembrie, la București, a avut loc conferința de închidere a acestui proiect.

Proiectul a avut ca scop încurajarea acțiunilor pro-actives ale tinerilor cetățeni prin educarea lor cu privire la scopul participării și implicării civice. Astfel, elevii școlilor implicate în proiect au avut posibilitatea să învețe cum să deschidă canale de comunicare și consultare cu autoritățile publice locale în procesul decizional.

Printre obiectivele avute în vedere de către acest proiect s-au numărat pregătirea tinerilor cetățeni în exercitarea drepturilor și responsabilităților civice prin contactul direct cu reprezentanții administrațiilor locale și implicarea școlarilor în a ajuta comunitățile de proveniență să identifice și să soluționeze problemele și, în același timp, să învețe să muncească și să comunice independent.

Proiectul a debutat cu două sesiuni de formare în urma cărora fiecare echipă, formată din 4 elevi și 1 cadru didactic, a avut posibilitatea să conceapă și să pună în practică propriul său proiect, pornind de la nevoile pe care le identifică în comunitatea respectivă. Principalele teme care au fost abordate în cadrul acestor sesiuni de instruire sînt: ce se înțelege prin implicare civică, identificarea problemelor din comunitate, modalități de derulare a acțiunilor de influențare a deciziilor publice locale, managementul de proiect etc. La evenimentul de pe 8 septembrie au fost prezentate proiectele tuturor școlilor implicate. **(M.G.)**

De ce nu e bună Legea educației?

Legea Educației nu este una de viitor, se tem sindicaliștii din învățământ. Singura lor consolare este că legea are și unele părți bune, introduse în proiect tocmai datorită discuțiilor care au avut loc: "Sindicatul au făcut parte din grupul de lucru care a elaborat acest proiect de lege. Ca și participare, județele din Moldova au organizat un grup de lucru care s-a întrunit la Tîrgu Neamț, făcînd mai multe propuneri. Prin intermediul reprezentanților FSLI, acestea au fost transmise la București, iar unele se regăsesc în acest proiect de lege", a declarat Gabriel Ploscă, președintele Sindicatului Liber din Învățământ Neamț.

Numai că, legea are numeroase hibe: "Nu ne încălzește prea mult că ni se spune că învățământul va avea 7% din PIB. Și pînă acum era ba 4%, ba 6%, dar de fapt... nu prea era. De asemenea, nu se dorește o descentralizare reală. Pe de o parte se mărește rolul ISJ, prin preluarea deciziilor care se luau pînă acum la nivelul școlilor. Pe de altă parte, cheltuielile cu salariile, în loc să vină la Inspectoratele Școlare, cărora le cresc atribuțiile, rămîn la consiliile locale. În continuare vom fi ruda săracă a consiliilor locale. Și avem suficiente exemple în acest sens: au fost situații în care salariile au întîrziat, în care nu au fost virate la bugetul de stat contribuțiile la asigurările de sănătate, iar colegii noștri au fost nevoiți să plătească spitalizarea. Credem că angajatorul este cel care trebuie să ne plătească, pe el trebuie să îl întrebăm de ce nu se plătesc salariile, de ce nu se respectă legea salarizării". Iar problemele descentralizării învățământului nu se rezolvă în nici un fel, după cum continuă Gabriel Ploscă: "Directorii spun: cum să ceri performanță, dacă nu avem competențe în selectarea resurselor umane? Totul este dirijat de la centru. De la titularizări și pînă la suplinitori necalificați, decizia aparține Inspectoratelor Școlare, chiar dacă prin intermediul unui concurs. Trebuie responsabilizați directorii. Ei pot să își aducă în școli și verisoari, dar să răspundă pentru rezultatele pe care le obține școala".

Concluzia nu este una deloc îmbucurătoare. Nu este exclus ca la următoarea schimbare de Guvern să se schimbe și legislația în învățământ, cu tot ceea ce presupune o astfel de modificare: "În bunul obicei românesc, eu nu cred că această lege va asigura stabilitate în sistem, din cauza imperfecțiunilor continue. Pe de altă parte, legea ar putea fi adoptată prin răspundere guvernamentală, fără dezbateri în Parlament. În aceste condiții, este posibil ca la o schimbare de Guvern să reluăm și discuțiile privind modernizarea sistemului de învățământ".

Marius GHEGHICI

URMARE DIN PAGINA 1 □ URMARE DIN PAGINA 1 □ URMARE DIN PAGINA 1

Acțiunile de protest ale sindicatului

(urmăre din pag. 1)

dacă veniturile salariale scădeau acum cu sume destul de mari, nici nu mai erau necesare scăderi din 2010. "La articolul 49 din lege se preciza că la 3 zile după publicarea legii în Monitorul Oficial se abrogă toate articolele care prevăd sporurile", a precizat Gabriela Grigore, secretarul Biroului Executiv al Sindicatului din Învățământ Neamț. Cu alte cuvinte, dispăreau indemnizația de rural, sporurile pentru tranșele suplimentare de vechime (sporuri care abia au fost obținute în instanță), gradațiile de merit, salariul de merit, sporul de stabilitate (sau de fidelitate, pentru cadrele didactice care și-au desfășurat 10 ani la aceeași unitate de învățământ). Dispărea și sporul de suprasolicitare neuro-psihică, indemnizația de conducere pentru funcțiile de conducere și control (adică atît directori de școli cît și inspectori școlari), indemnizația de dirigiență, sporul de practică pedagogică, premiul de 2%, dar și ajutorul de deces, în cuantum de 5 salarii. După ce sindicaliștii și-au arătat indignarea față de această prevedere, Ministerul Educației a revenit printr-un comunicat: "Ministerul Educației, Cercetării și Inovării face precizarea că, în perioada septembrie - decembrie 2009, se vor acorda sporurile pe

care profesorii le primeau pînă în prezent. Drepturile la care fac referire unele adrese ale confederațiilor sindicale din domeniul educației naționale se regăsesc atît la pct. 12 al art. 49, care prevede abrogarea unor acte normative la trei zile de la publicarea legii salarizării unitare, cît și la pct. 40 al art. 48 al aceleiași legi, care prevede abrogarea unor drepturi la data de 1 ianuarie 2010. Constatînd eroarea materială, în urma discuțiilor cu reprezentanții Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale s-au operat corecțiile necesare, la solicitarea Ministerului Educației, Cercetării și Inovării. Astfel, prevederile de la pct. 12 al art. 49 au fost preluate la pct. 40 al art. 48, care menționează abrogarea unor acte normative începînd cu data de 1 ianuarie 2010", se arăta în comunicat.

Gabriel Ploscă, președintele Sindicatului din Învățământ consideră că încrederea în guvernul a fost mult diminuată: "Această lege parșivă conținea mai multe prevederi incorecte. Noi am sesizat și am făcut scandal în presă, în legătură cu acel articol 49. Doamna ministru s-a enfuriat și, la jumătate de oră după ce s-a încheiat ședința Colegiului liderilor, a anunțat că este vorba de o eroare materială. Este posibil să fie astfel de erori într-o lege pentru care guvernul și-a asumat răspunderea? Ei își asumă eroarea. Dar ce se întîmplă dacă noi, sindicatele, nu o observăm? Nu îi credem că a fost o eroare materială, credem că acest articol a fost introdus intenționat".

"În urma numeroaselor noastre demersuri și după ce a fost anunțat calendarul acțiunilor de protest, Guvernul Boc, pe ultima sută de metri înainte de trimiterea acestei legi spre promulgare, anunță că articolul din lege prin care se anulau sporurile, a fost eliminat. Federația Sindicatelor Libere din Învățământ consideră că această eroare materială din textul legii de salarizare a fost introdusă intenționat, fiind o dovadă incontestabilă a faptului că Executivul este incapabil să asigure fondurile necesare acoperirii integrale a veniturilor salariale pentru angajații din învățământ pînă la sfîrșitul anului. Avînd în vedere că reprezentanții celor două partide care formează actuala coaliție aflată la guvernare nu mai sînt credibili, atîta timp cît aceștia nu și-au onorat promisiunile și nu au respectat nici angajamentele scrise față de salariații din învățământ, apreciem că această problemă va fi rezolvată, în momentul în care în Legea cadru de salarizare publicată în Monitorul Oficial, nu va exista un articol în care să se precizeze că sporurile vor fi anulate la 3 zile de la publicarea acestei legi în Monitorul Oficial", se arată într-un comunicat al FSLI. Cu alte cuvinte, în ciuda comunicatului de presă transmis de Ministerul Educației, sindicaliștii rămîn circumspecți, pînă în momentul în care vor vedea negru pe alb ce prevede legea.

Educația religioasă și tipurile religioase

Strutura psihologică a trăirilor religioase a stat în atenția multor persoane de specialitate. După aprecierea pr. prof. Dumitru Călugăr, se poate vorbi de diferite tipuri religioase: intelectualist, voluntarist, sentimental, optimist, pesimist și flegmatic. Trebuie știut faptul că aceste tipuri religioase nu apar, în general, cu o precizie pronunțată și cu o delimitare precisă, ele se transformă, evoluează, se completează, astfel încât se poate vorbi de un amestec al lor.

Facind o sumară trecere în revistă a fiecăruia dintre ele, observăm că tipul intelectualist este preocupat mai mult de argumentările logice, de problematica adevărului, de un învățămînt religios rațional, mai mult informal decît formal. Persoanele ce aparțin acestui tip vor fi elevi foarte buni în ceea ce privește asimilarea cunoștințelor, vor adresa întrebări pentru a-și clarifica anumite idei, vor argumenta teoretic ceea ce susțin, însă partea formativă va lăsa uneori de dorit: pot fi fanatici sau îndoelnice. Unor asemenea elevi trebuie să le argumentăm că faptele valorează mai mult decît simpla cunoaștere teoretică: „Nu oricine îmi zice: Doamne, Doamne, va intra în Împărăția Cerurilor, ci cel ce face voie Tatălui Meu Celui din ceruri” (Matei VII, 21).

Tipul voluntarist – etic – este preocupat de unele probleme concrete, în primul rînd de faptele religioase – morale, de ceea ce se realizează, lasînd cunoștințele teoretice pe planul secund.

Tipul sentimental va fi stăpînit de viața sentimental – religioasă, căutînd în permanență momente de înălțare sufletească aplicînd în practică normele religiei și ale moralei creștine.

Tipul optimist confundă esența religiei cu cele părți ușoare, plăcute, vesele ale ei, alegîndu-le pe acestea. Unii consideră religia ca fiind o însușire de norme morale expuse prin intermediul poveștioarelor și a diferitelor scene. Acestora trebuie să le arătăm că religia înseamnă mai mult, să-i facem conștienți de valorile ei, de credință, de învățăturile dogmatice și trăirea practică.

Tipul pesimist este marcat de aspectele deprimante ale existenței, descoperă părțile grele, întunecoase, greu de înțeles ale religiei, acele aspecte aparent contradictorii sau confuze. Aici se încadrează și elevii preocupați permanent de ideea și forțele răului în lume. Bineînțeles că, ținînd cont și de particularitățile de vîrstă, de mediul familial din care provin, de anumite evenimente din viața lor, unor asemenea elevi profesorul de religie le va arăta că omul nu este singur în lume, ci Hristos este Cel care veghează și ne apără în permanență.

În final, tipul flegmatic va practica educația religioasă fără frămîntări, trăind cu nepăsare față de valorile ei. Nu se întrebă în sine de anumite probleme, lasînd totul la voia întâmplării. Profesorul de religie are menirea de a-i „trezi” conștiința reli-

gioasă, de a-i face curios de anumite probleme, de a-i stîrni interesul, explicîndu-i ce trebuie să facă, cum, cînd și de ce.

Orice act religios implică mai multe componente psihice: reprezentări, convingeri, judecăți între care se stabilesc relații de independență. Conștiința religioasă se realizează prin lărgirea treptată a experiențelor și trăirilor materializate prin bunătațe, dreptate, recunoștință, dragoste, smerenie, iubirea aproapelui, hărnicie etc. În cadrul conștiinței religioase întîlnim mai multe elemente: conștiința intuitivă care sesizează realitatea supranaturală; trăirea acesteia pe baza unui suport afectiv; sinteze ale experiențelor religioase; experiența mistică, extazul și meditația, ajungîndu-se la trăirea contactului nemijlocit cu Dumnezeu.

Sentimentul și prejudecățile religioase se formează și au o coloratură specifică în funcție de etapele psihofizice de dezvoltare, iar cel ce s-a implicat în activitatea de educație religioasă și catehizare trebuie neapărat să cunoască specificul acestor perioade. După unii cercetători, educația religioasă a copilului începe înainte de a se naște, prin formarea unei maturități spirituale a părinților, care poartă responsabilitatea pentru nașterea copiilor.

Evoluția vieții religioase se va realiza la stadii psihologice de vîrstă, după cum afirma Sfîntul Apostol Pavel: „Cînd eram copil, vorbeam ca un copil, simțeam ca un copil, judecam ca un copil; dar cînd m-am făcut bărbat, am lepădat cele ale copilului.” (I Cor. XIII, 11).

Drd. Mihai FLOROAI

Biserica Sfîntul Nicolae din Cetatea Neamț

Biserica din Cetate este una din cele 12 locașuri de cult ortodoxe despre care se pot afla lucruri inedite, interesante și importante din Teza de Licență a preotului Nicolae C. Cosma, intitulată: „Istoria vieții bisericești a orașului Tîrgu Neamț” (se găsește, fiind multiplicată).

Istoria bisericii este strîns legată de cea a Cetății Neamțului, construită în timpul lui Petru I Mușat (1379- 1391). Arhitectura și tehnica construcției dovedesc inclusiv ingeniozitate strategică stăpînind zările pînă spre culmile Carpaților, de unde puteau să apară dușmanii.

Cetatea inițială, din secolul al XIV-lea, avea forma unui patruleter a cărui „înălțime se oprea pe linia unde astăzi se observă vechile creneluri înfundate”. După obiceiul vremii, unii cercetători menționează și existența unui paraclis.

Pe la început, Cetatea a dat celor din jur, dar și locuitorilor Țării Moldovei, speranță, nădejde și nu de puține ori încurajare și siguranță.

Ștefan cel Mare și Sfînt dispune înălțarea zidurilor, construcția unei curți exterioare cu un al doilea rînd de ziduri, precum și ridicarea podului peste șanțul de apărare în partea de S-E. Toate acestea s-au impus și datorită noilor arme de foc și modificărilor de strategie...

Datorită înălțării zidurilor s-au putut construi mai multe încăperi, inclusiv a unei biserici, „la etaj în partea de Est”. În acest punct cardinal, unul din vechile creneluri din vremea lui Petru I Mușat a servit ca fereastră la absidă (rotunda altarului), care a fost realizată printr-o pătrundere semicirculară în grosimea zidului. Acest loc de închinăciune a fost pe rînd: Paraclis, biserică, mănăstire. Toate acestea,

funcție de epocă, de împrejurările interne și externe.

Din păcate, există prea puține indicii despre odoarele domnitorilor și boierilor cu care au înzestrat Sfîntul Locaș, despre satele, poienile, prisăcile etc, cu care au fost miluite. Sigur este că, îndeosebi Ștefan cel Mare și Sfînt a înălțat, reparat, întărit Cetatea Neamțului în așteptarea răzbunării lui Mahomed, după luptele de la Podul Înalt și Valea Albă (a doua jumătate a secolului al XV-lea). În acest fel, Cetatea Neamțului a putut face față celui mai crîncen și îndelungat asediu din acea vreme.

Dacă abia de la Vasile Lupu au ajuns documente pînă la noi, în legătură cu denumirea explicită de Mănăstire din Cetate, cu mențiunea „mănăstirea noastră”, nu trebuie să considerăm- așa cum s-a susținut de unii cercetători - că este făcută de Vasile Lupu. Expresiile acestea din documente precum „Țara noastră”, „boierul nostru”, erau formulări specifice documentelor domnești din acea vreme.

Așa se explică de ce după repararea Cetății s-a așezat o inscripție: „Cu voia Tatălui, a Fiului și cu săvîrșirea Sfîntului Duh, Io Vasile Voievod, Domn al Țării Moldovei, am văzut terminat cu bine lucrul la Cetatea Neamț”, anul 7154 (1646).

Piatra aceasta se găsește acum la Mănăstirea Secu, unde a fost dusă după dărîmarea Cetății și a Mănăstirii din Cetate. Tot acolo este bine de știut că se află și o bună parte din catapetasma Bisericii (Mănăstirii) din Cetate.

Este adevărat că Vasile Lupu a dăruit Lăcașului de cult din Cetate, ca și Ștefan cel Mare și Sfînt, „moșii și bunuri și sate din împrejurimi”. Spre exemplu, Mănăstirea din Cetate stăpînea satul Mănești, dispărut spre mijlocul secolului al XIX-lea, Slobozia de sub Cetate, numit astăzi Condreni etc. Am mai putea

parte din averile sale”.

Ca urmare a înțețirii atacurilor diferiților dușmani (tătari, polonezi, turci etc), dar și a luptelor pentru domnie dintre diferiți pretendenți, putem vorbi și despre o slăbire a capacității de apărare a Cetății Neamțului, precum și altor cetăți.

La multe alte necazuri și nenorociri, să pomenim și de uciderea doamnei Ruxandra, fiica lui Vasile Lupu, în Cetatea Neamțului de către cazaci. Aceștia au pătruns în Cetate cu ajutorul unui boier moldovean trădător. Cazacii nu au luat numai banii și odoarele pe care le-au găsit la cei ce se adăpostiseră în Cetate, ci și uricele (acte de proprietate dobîndite prin donație domnească).

În consecință, putem vorbi despre începutul unui proces de degradare la care au contribuit, pe lîngă factorii naturali, și locuitorii tîrgului. Aceștia și-au făcut din piatra adusă din Cetate, beciuri, case etc.

Tot atît de adevărat este că unii domnitori, printre care amintim pe Mihai Sturza, cărturari, ca de exemplu Gheorghe Asachi, Mihai Kogălniceanu, Dimitrie Bolintineanu etc s-au opus pîngăririi acestor „mărturie nepieritoare ale gloriei trecute”.

Amintim că unele lucrări de consolidare a zidurilor, a podului etc s-au mai făcut și între anii 1968-1972.

Vom înțelege- cred- mai profund cele scrise de Alexandru Vlahuță: „Ce de lucruri n-ar fi să povestească de-ar avea grai ruinele acestea! Cînd te gîndești că a fost atîta viață aici... inimi care s-au iubit, ochi care au plîns, viteji care și-au vărsat sîngele pe zidurile acestea”. Vizitați-o și veți simți că tainic zidurile acestea vă dau tihnă și odihnă, dar și prilej de reculegere, de meditație...

Prof. Constantin C. COSMA

LA RĂSCRUCE DE CODURI

Emotii, suspine, batiste, boboci dezorientați. Explicații ? A început școala. Puștanii sunt din nou în bănci. Cum începe școala, sună clopotul protestelor sindicale. Cel puțin așa se întîmplă de ceva ani. Ne-am obișnuit ca anul școlar să înceapă secundat de o grevă, măcar de un protest verbal. Paradoxal, astfel de proteste nu lipsesc din peisaj nici la ora actuală. Motivele lor ? Le știți. Salariile și gradațiile de merit vor fi reduse la jumătate pe timp de trei luni. Se vor tăia jumătate și din sporurile de zonă ale cadrelor didactice din mediul rural. Directorii de școli vor efectua orele suplimentare gratis, fără plată. Învățătorii vor efectua și orele de educație fizică, plus religia, care se făceau pînă acum de profesorii de specialitate. În ce sunt incluse măsuri restrictive? În Planul de reduceri de cheltuieli la buget. Ce spun cei afectați de aceste hotărîri ? ” Nu suntem de acord

cu așa ceva! ”. Această decizie e o lovitură sub centură! ”. Un profesor adevărat își va face treaba cu sau fără gradație sau salariu de merit! ”.

După 20 de ani de experiențe dezolante Educația ar trebui să se aple pe culmi înalte. Nu se află. Deși operează numai cu vorbe pretențioase de genul: ”proiecte”, ”pachete de legi”, ”pacte”, ”coduri”. Treburile merg tot prost. Școala nu se urnește spre ”succesuri”. Argumente? Citiți următorul text: ”Învățămîntul constituie prima prioritate națională și este un serviciu public prin care se urmărește realizarea idealului educațional, intermeiat pe valori umane și științifice...” Ce este asta? Prima frază, din cel dintîi Cod al Educației, proiect publicat pe site-ul oficial al MECI din luna august. Cu un ideal educațional atît de bine formulat printr - un pleonasm, avem toate motivele să credem că acest mărșă document, la care a lucrat o armată de specialiști, va avea tot atîta efect ca apa de ploaie. Au fost destui profesori care au

privit cu puțină înțelegere greșeliile de exprimare din text (v. confuzia ” asumare”, ”asomare”). Au cerut sancționarea ”agramaților”.

Codul Educației nu reformează sistemul de învățămînt ci dimpotrivă conservă niste legi și propuneri mai vechi. Lupta dintre coduri e de fapt o luptă politică. În timp ce Codul Andronescu susține învățămîntul românesc așa cum e el, Codul Micale aduce o variantă mai descentralizată, mai depolitizată, cu învățămînt obligatoriu de zece ani și examen de admitere la liceu. Care e mai bun? Doar cadrele didactice pot da un răspuns doct. Vremurile sunt grele, banii sunt puțini. Dacă se ”sparge” guvernul, ce se întîmplă cu Codul Educației? Chiar așa, ce? În rest ar trebui să plutim de fericire. Le știm pe toate. Suntem doctori în păreri și campioni la dat sfaturi. Că învățămîntul a ajuns de rîsul curcilor, nu contează! Nu contează nici că este ”prima prioritate națională”. Păi, nu?

Dumitru RUSU

ȘCOALA NOASTRĂ CEA DE TOATE ZILELE

PRIMUL ÎNVĂȚĂTOR - PRIMA ȘCOALĂ LA PIPIRIG

În „Amintiri din copilărie”, Ion Creangă ne povestește că printre tovarășii lui de joacă era și Zaharia lui Gîltan. De exemplu, împreună au fost cu plugul de Sf. Vasile.

Au fost apoi colegi la școala inițiată de preotul Ion din Humulești, în chilia construită la poarta bisericii, prin contribuția părinților. Aici, împreună cu cei 40 de elevi, au învățat buchiile, trataji și au început a citi din ceaslov.

Învățător, la început, le-a fost dascălul Vasile a lloaei. Dar, în curînd, acesta a fost prins cu arcanu și dus la oaste. Următorul învățător le-a fost dascălul de la strana mare, lordache. Deși era firnăit și clăpănea de bătrîn ce era, cu el „deprinsesem a ceti oleacă”.

O altă știre despre conținutul învățaturii la acea școală ne-o dă chiar părintele Ioan, atunci cînd îl îndeamnă pe Creangă să revină la școală: „Că dă, e păcat să rămii fără leac de învățătură, doar ai trecut de bucheluze și bucheritazdra, ești acum la ciaslov și mîine-pomîine ai să treci la psaltire, care este cheia tuturor învățăturilor...”

Remarcabilă se evidențiază dorința părinților de a-și da copiii să învețe carte, ca și a copiilor de a învăța. Dovadă este afirmația că, la îndemnul preotului Ioan, sătenii au construit, lîngă poarta de intrare în curtea bisericii, o chilie, care a fost primul local, al primei școli din Humulești. Sînt de remarcat și stăruința preotului și numărul mare al elevilor: 40: „.... Și unde nu s-au adunat o mulțime de băieți și fete la școală”.

În 1852 s-a deschis la Tîrgu Neamț „Școala domnească”. Aici, Nic-a lui Ștefan a Petrei și Zaharia lui Gîltan au devenit iarăși colegi.

Este demn de amintit chemarea Domnitorului Moldovei, Grigore Alex Ghica (1847- 1853, 1854- 1856), care a asistat la festivitate, adresat viitorilor elevi: „.... iată copii, școala și sfînta biserică, izvoarele mîngîierii și al fericirii sufletești; folosiți-vă de ele și vă luminați și pre Domnul lăudați”.

Aici, elevii învățau carte cu părintele Duhu, dar în fiecare sîmbătă mergeau la M-rea Neamț „să dea examen cu starețul Nionil”.

După absolvirea acestei școli, elevii deveneau dascăli. Cei ce voiau să devină preoți trebuiau să urmeze ori școala catolică, ca cea particulară de la Fălticeni, ori seminarul

de la Socola.

Cîțiva copii din Humulești, inclusiv Zaharia lui Gîltan, s-au dus la școala din Fălticeni. Fiind o școală particulară, prețul școlarizării era destul de mare și totuși părinții au făcut efortul și și-au dat copiii la școală: „.... Galbeni, stupi, oi, cai sau boi... prefăcute în parale, trebuiau să ducă dascălii- (elevii) catihetului de la fabrica de popi din Fălticeni”. Pentru Creangă, care s-a dus mai tîrziu, tatăl lui a dus „cui se cuvenea”... numai două merțe ovăz și două de orz...”

La această școală, lui Zaharia lui Gîltan i se spunea Zaharia Simionescu, după prenumele tatălui său- Simion, iar lui Creangă- Ioan Ștefănescu, după numele tatălui său, Ștefan.

De Paști- anul 1855, școala s-a desființat și din toamna următoare, unii dintre elevi urmau să meargă la seminarul din Socola, unde erau: „profesorii cei mai învățați din lume”.

În ziua tăierii capului Sf. Ioan Botezătorul, numai Creangă și prietenul lui Zaharia, în căruța lui moș Luca, au plecat spre Iași, la Seminarul de la Socola.

Pînă aici, ne relatează Creangă despre relațiile lui cu Zaharia lui Gîltan.

În continuare, ne vom folosi de documente din arhive.

Din astfel de documente am aflat că, în anul 1864, Zaharia Simionescu absolvise deja „cursul de gios” al Seminarului central de la Socola și că acum, în anul 1864, era elev al Școlii normale din cadrul bisericii Trei ierarhi din Iași, unde studia „metodele necesare pentru profesori”.

Cu siguranță, el aflase că domnitorul Alex. Ioan Cuza promulgase în acel an Legea Instrucțiunii Publice și că se căutau învățători pentru a se putea deschide cît mai multe școli, mai ales în mediul rural.

Ca atare, la 23 decembrie 1864, diaconul Zaharia Simionescu s-a adresat Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice, mărturisind că „.... a fini asemenea studii (la Școala Normală) nu-mi este cu puțință, din cauză că sînt lipsit de mijloacele necesare pentru întreținerea atît a soției mele, precum și a trei copii mici”. Și drept urmare „.... plecat vin a ruga pe onoratul Ministeriu să binevoiască a-mi incuviința postul de profesor la vreo una din școlile de prin comunele rurale, unde va găsi de cuviință”.

În copie, alătură un atestat emis de Cancelaria Seminarului de la școala, care confirmă că: „.... elevul Zaharia Simionescu, în vîrstă de 26 de ani, fiul lui Simion Gîltan, Din satul Humulești, ținutul Neamț... au învățat în Seminarul Centrală cursul de gios de patru ani...”.

Este foarte interesant să aflăm astăzi care au fost disciplinele ce se studiau atunci într-un seminar teologic. Din acel atestat aflăm că numărul lor era de 17 și erau următoarele: „catehism (învățătura de credință a creștinismului ortodox, n.ns.), istoria sfîntă (istoria bisericii creștine universale n.ns.), gramatica, aritmetica, geografia, istoria universală, istoria bisericăscă (a bisericii ortodoxe romane n.ns.), liturgica (rînduiala slujbelor n. ns), istoria patriei, introducere în teologie, dogmatica, omiletica (predicile explicative ale liturgiei n.ns.), pastorală (reguli de comportare a preotului în parohie n. ns.) limba elină (limba greacă, n.ns.), limba latină, tipic (rînduiala slujbelor reli-

gioase n.ns) și cîntări bisericești.

Examenele erau publice, la 5 discipline a obținut calificativul „eminent”, iar la celelalte calificativul „bine”.

Motivat, putem considera că în acele vremi, în clasele inferioare ale seminarului „se învăța carte- nu glumă”.

Se mai menționează faptul că i s-a eliberat respectivul atestat la data de 5 iulie 1858 „spre a se putea hirotonisi”. Ca și Creangă, nu s-a

hirotonisit, a funcționat un timp ca diacon, ca apoi să funcționeze numai în învățămînt.

Ministerul, analizîndu-i cererea, l-a recomandat revizorului pentru județele Neamț și Suceava, să fie încadrat învățător într-un post vacant. Revizorul Școlar N. Vicol tocmai căuta de zor prin comunele celor două județe persoane cît de cît pregătite pentru a le numi învățători, în vederea înființării de cît mai multe școli. Instrucțiunile Ministerului le recomandau revizorilor să caute astfel de oameni în primul rînd printre preoți, diaconi și dascăli.

Zaharia Simionescu, comparativ, de exemplu, cu G. Grigoriu, care tot la 10 ianuarie fusese numit învățător la Băltătești, era mult mai bine pregătit.

Grigoriu terminase numai trei clase primare la Școala primară de băieți de pe lîngă M-rea Neamț, pe cînd Z. Simionescu, după cum am văzut, învățase buchiile și ceaslovul la școala preotului Ioan din Humulești, era diacon după terminarea școlii domnești din Tg. Neamț, începuse școala catihetică de preoți din Fălticeni, terminase cursul inferior al seminarului din școală și începuse școala normală de pe lîngă biserica Trei ierarhi din Iași.

Avînd în vedere toate acestea, la 13 ianuarie 1865 revizorul N. Vicol a raportat Ministerului că: „.... Supuînd examenului pe diaconul Zaharia Simionescu și luînd în considerare și atestatul prezentat... Considerîndu-se demn spre a fi învățător comun, de la 10 ianuarie curent l-am și instalat într-un asemenea post la școala din comuna Pipirig”.

Ministerul a aprobat numirea și leafa de 100 de lei pe lună pentru noul învățător. Se face mențiunea că cu puțin timp mai înainte fusese numit la Pipirig un alt învățător, care însă demisionase, postul rămînnd astfel vacant.

Așa a început, din 10 ianuarie 1865, învățămîntul și în comuna Pipirig, județul Neamț, prin numirea lui Zaharia Simionescu învățător.

Prof. Victor TĂNĂSESCU

Învățămîntul particular nemțean – analize și perspective

Joi, 10 septembrie 2009, în cadrul Liceului Particular Nr. 1 Piatra - Neamț a avut loc constatarea anuală de lucru a directorilor unităților de învățămînt particular din județ, înțîlnire coordonată de către profesor Mihai Floroiaia, inspector școlar pentru învățămîntul particular în cadrul Inspectoratului Școlar Județean Neamț. Din cele 19 unități școlare particulare existente la nivelul județului, 16 au fost reprezentate în cadrul constatării. Printre problemele abordate pe ordinea de zi, s-au numărat: Raportul privind starea învățămîntului particular din județul Neamț pentru anul școlar 2008 - 2009, Curriculum pentru anul școlar 2009 - 2010, dezbateri pe baza metodologiei nr. 5656/2004 privind ocuparea posturilor didactice vacante din învățămîntul preuniversitar, analiza normelor și standardelor ARACIP în vederea obținerii acreditării unităților de învățămînt particular autorizate, prezentarea obiectivelor învățămîntului particular preuniversitar din județ pentru anul școlar 2009 - 2010, dezbateri privind învățămîntul particular prezentat în noul Cod al educației, diverse aspecte semnalate de fiecare unitate în parte.

În anul școlar 2008 - 2009, în urma activităților de evaluare în vederea acreditării, desfășurate de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățămîntul Preuniversitar, au obținut acreditarea un număr de 6 unități, după cum urmează: Școala Profesională „La Salle” Pîldești, Grădinița „Cristos Rege” Piatra - Neamț, Grădinița „Maestre Pie” Pîldești, Grădinița „Vincenzina Cusmano” Piatra - Neamț, Grădinița „Sfînta Familie” Gherăești și Școala Postliceală Sanitară „Moldova” Roman.

De remarcat este faptul ca majoritatea unităților, în mod special grădinițele au desfașurat numeroase activități extracurriculare în care a fost antrenat un număr impresionant de preșcolari, elevi, cadre didactice și părinți.

La momentul actual, la nivelul județului existau un număr total de 42 de cadre didactice titulare, în urma concursurilor de ocupare a posturilor/catedrelor vacante, în conformitate cu O.MedC nr. 5656 din 2004.

Ca prioritate pentru anul școlar 2009 - 2010 sunt: stabilirea strategiilor de dezvoltare instituțională a unităților de învățămînt particular (înființarea de noi unități care să răspundă solicitărilor părinților), asigurarea calității educației în învățămîntul particular preuniversitar, evaluarea instituțională a activității unităților de învățămînt particular monitorizarea și evaluarea activității din subsistemul alternativelor educaționale (Step by Step) conform precizărilor Ministerului Educației, Cercetării și Inovării privind evaluarea instituțională a învățămîntului alternativ, consilierea managerilor, a cadrelor didactice și facilitarea schimbului de informații în vederea integrării instituțiilor de învățămînt private în sistemul național de învățămînt preuniversitar.

Totodată s-a propus și realizarea unei monografii a învățămîntului particular preuniversitar din județul nostru de după anul 1990, care să cuprindă, pe lîngă istoricul fiecărei instituții și unele aspecte reprezentative ce ar putea constitui drept modele de urmat în procesul instructiv - educativ. (Red.)

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

Antonio Tabucchi
**Tristan moare:
o viață**
Traducere de Vasile Mitu

D e-a lungul unei întregi luni fierbînt, în ultimul august al secolului XX, un om care a luptat toată viața pentru libertatea patriei sale își rememorează existența tumultuoasă, alternînd episoadele de luciditate cu delirurile febrile și halucinațiile provocate de morfină. La căpătușul său, un scriitor ascultă și scrie. Așezat sub semnul unui epigrafi din Paul Celan („Cine depune mărturie pentru maror?”), ultimul roman al lui Antonio Tabucchi, apărut în 2004, ne provoacă la o meditație pe tema eroismului, lasității și trădării, în care distincțiile dintre cel ce vorbește și cel care ascultă se dizolvă, biografia și istoria se confundă, iar cititorul este invitat

Biblioteca Polirom recomandă - Proză XXI

să ofere propriul răspuns la o întrebare fundamentală: ce înseamnă a-ți povesti viața?

Antonio Tabucchi (n. 1943, Siena), scriitor, traducător și universitar italian, a predat la Universitățile din Bologna, Genova, Pisa, Florența și Siena. Între 1987 și 1989 a fost director al Institutului Italian de Cultură de la Lisabona. A tradus și comentat operele lui Fernando Pessoa și Carlos Drummond de Andrade. A debutat ca romancier în 1975, cu Piața Italia, urmat, printre altele, de Nocturna indiană (1984, Premiul

Medicis Etranger 1987, pentru cel mai bun roman tradus în Franța, ecranizat de Alain Corneau), Susține Pereira (1994, distins cu premiile Campiello, Viareggio-Rapaci, Scanno, Premiul European Jean Monnet; filmul cu același nume l-a avut pe Marcello Mastroianni în rolul titular), Capul pierdut al lui Damasceno Monteiro (1997; Polirom, 2002) și Se face tot mai tîrziu (2001; Polirom, 2004). A mai fost distins cu Premiul PEN Clubului Italian, cu titlul de Cavaler al Artelor și Literelor Franceze, iar în 1989, președintele Portugaliei i-a conferit ordinul „Do Infante Dom Henrique”

Anchee Min
Ultima împărăteasă

Traducere
de Mihaela Negrita

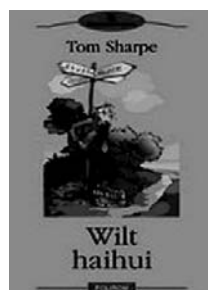
Conceput ca o continuare a

poveștilor fascinante și a intrigilor înfiripate în misteriosul Oraș Interzis, acest roman semnat de Anchee Min duce pînă la capăt reinterpretarea din perspectiva modernă a vieții tumultuoase a celei mai controversate împărătese din istoria Chinei. Ultima împărăteasă este de fapt povestea dramatică a transformării Orhideei dintr-o tînră puternică și încrezătoare într-o conducătoare abilă, capabilă să țină friiele unui imperiu în declin, o poveste în care dramele personale din palatele tainice ale Orașului Interzis devin pe nesimțite dramele istorice ale unui întreg popor. Confruntată cu necesitatea de a-și asuma o dublă regentă, cu pierderea tragică și prematură a doi fii, cu pasiuni amoroase reprimite pînă în ultima clipă a vieții, cu invaziile Marilor

Puteri și îngenuncherea morală și economică a Chinei, împărăteasa Tzu Hsi se dovedește, în viziunea lui Anchee Min, o femeie capabilă să sacrifice totul în numele adevărului și al dreptății, dezmințind profetia conform căreia „China va fi distrusă de către o femeie”.

Tom Sharpe
Wilt Haihui
Traducere
de Radu Pavel Gheo

În Wilt haihui, Henry Wilt, sotul credincios, dar exasperat al Evei Wilt, încearcă să scape de o vizită în Statele Unite, la o rudă bogată a nevastei. În cele din urmă Eva, o femeie masivă, energică și voluntară, pleacă în America

însoțită de cele patru gemene ale familiei, iar Henry poate să-și urmeze în sfîrșit un vechi vis: să plece haihui, cu rucsacul în spate, prin Anglia rurală. Doar că ghinionul îl urmărește și aici, ca și în volumele anterioare: ajunge implicat într-un incendiu provocat la conacul unui nobil local, presupus pedofil, e accidentat și atrage din nou atenția poliției. Nici Eva Wilt nu are mai mult noroc. E bănuită de trafic de droguri, iar cele patru fete ale ei se arată mult prea de interesate de modul de viață american și mai ales de obiceiurile sexuale ale unchiului și mătușii lor.

Prozatorul britanic Tom Sharpe (n. 1928) este considerat azi unul dintre cei mai buni umoriști britanici, alături de David Lodge și P.G. Wodehouse.

Un Congres care nu a rezolvat nimic

(urmare din pag. 1)

Lucrările Congresului au fost monopolizate arbitrar și autocritic de dl. președinte Dolha, iar interpellările directe și sterile după fiecare intervenție au generat scăderea calității dezbaterilor, pînă la aducerea lor în banal și derizoriu.

Prezența d-lui Președinte Traian Băsescu a însemnat, de fapt, o întâlnire preelectorală cu unul din segmentele cele mai greu abordabile ale electoratului, învățămîntul, supus mai mult decît oricare alt segment social, alunecărilor, schimbărilor de macaz și abandonului.

Mesajul d-lui Președinte "N-am venit să vă promit nimic, să vă dau nimic, nici salarii, nici..." (Atunci de ce ați venit???) a fost plin de contradicții. Disprețul afirmat de atîtea ori față de dascăli s-a transformat în "mulțumiri pentru ceea ce faceți pentru copiii României..."

Autonomia școlii atît de mult clamată, prin noua legislație ar fi supusă 66 % influenței factorilor externi și doar 33 % celor interni (din școală), în timp ce numirea directorilor, oricum s-ar spune, înseamnă tot una de subordonare politică.

Referitor la salarizare, prin noua Lege, Președintele vorbea cu zîmbetul lui atît de cunoscut, despre un anume confort financiar pentru cei din învățămînt. La interpellarea directă, din sală, de către un delegat din Neamț (prof. Ștefan Corneanu) "ce înțelegeți prin această formulă magică "confort financiar" răspunsul șmecheresc al Președintelui "ceea ce înțelegeți și dumneavoastră!" a deturnat nu numai sensul întrebării și răspunsului, dar ne-a arătat inutilitatea oricărui dialog cu puterea și mai ales cu dl. Președinte.

În stadiul actual al Proiectului Legii Salarizării, cei din învățămînt, nu numai că nu vor beneficia de nici un fel de majorare, ci, dimpotrivă, li se

vor diminua veniturile cu sume cuprinse între 100 și 900 lei, în funcție de vechime și grad didactic.

Prezența d-nei ministru Ecaterina Andronescu care s-a zbatut să combată și să medieze în același timp asupra celor două proiecte Miclea și Andronescu (Președinție și PSD) s-a dovedit a fi o încercare tardivă, disperată și puțin reușită de a căpăta Benevoletia dascălilor.

Nici dl. Senator Titus Corlăteanu n-a adus nici o soluție pentru românii de peste hotare, ci doar sloganele politicii PSD-iste în această problemă.

În rest, celelalte intervenții ale colegilor noștri au demonstrat, încă o dată, dacă mai era nevoie, că sîntem o pătură socială amorfă, lipsită de curaj, fărîmîțată de mici interese personale, măcinată de chestiuni mărunte, deocamdată fără orizont și soluții.

Cîteva mici naivități pornite din sinceritate au mai colorat puțin atmosfera generală agitată și apăsătoare, pe alocuri de nesuportat, de unde și multe părăsiri ale sălii de către participanți în timpul dezbaterilor.

Încercările nereușite ale celor două Congrese de a reduce prestația și sobrietatea Asociației Învățătorilor de altădată ne-au făcut să luăm aminte și să aducem în fața colegilor noștri cîteva sugestii pentru a putea ieși din impas și a reveni pe calea cea bună.

Pe parcursul unei perioade de 6 luni - Asociațiile Județene nu au reușit să organizeze întâlniri bilaterale de lucru sau pe zone unde să stabilească principiile de organizare, structurile organizatorice centrale și locale, modul concret de lucru ale acestor structuri, domeniile de cuprindere în sfera Asociației, relațiile și pîrghiile de acțiune cu organismele administrative, dar și cu celelalte asociații și organizații, relațiile pe plan extern cu asociațiile similare din ME, rolul asociației și capacitatea ei de decizie în plan profesional și ca statut social al cadrelor didactice, raporturile cu federațiile sindicale din învățămînt.

(urmare din numărul trecut)

Prin propriile forțe

În schița autobiografică, O.T.-O. notează: „Pentru fete nu existau – în afară de pensioanele particulare – decît trei Școli Centrale, în Iași, București, Craiova. Prin concurs, reușisem să intru bursieră în Școala Centrală, din Iași. Absolventele acestei școli – cu cinci clase secundare, în urma unui concurs, erau numite profesoare de curs secundar – slabe profesional, firește”.

„Din nefericire, nu apucau a termina școala, cînd fu transformată în Școală Normală (Institut Pedagogic), cu un bagaj mare de cultură și cu profesori eminenti. Pentru mine fu o mare lovitură, căci mă îndepărta de la studiile de limbi clasice, ce-mi plăceau; mă îndepărta de Bacalaureat și Universitate. Muri și mama. Orfană de amîndoi părinții, săracă, nu putui părăsi o școală unde îmi era asigurată și existența și cultura „ca să mă hazardez la viața aventuroasă și plină de primejdii a fraților mei. Tecînd examenul de Capacitate – care ducea la catedră – cu media 10 la limba germană – în toată țara – fui numită titulară la o școală primară din Piatra-Neamț”. (Este vorba de actuala Școală nr. 4 „Elena Cuza”, aflată pe atunci undeva prin zona Liceului forestier. Funcționa într-o veche casă boierească, n.r.)

Doriința ei cea mare era, după cum am văzut, Universitatea. Se pregătește în particular la Trigonometrie și Latină, obiecte din programa liceului, și se prezintă acasă la ministrul Spiru Haret, rugîndu-l să îi aprobe susținerea diferențelor la cele două obiecte pentru învățămîntul liceal și apoi a bacalaureatului. „Răspunsul lui Haret: << Tocmai, fiindcă vîd ce fel de element ești, am nevoie de Dta acolo unde te găsești! Și mica roțiță aduce egal ser-

viciu angrenajului general >> . Răspuns de matematician, nu de pedagog”.

Cu visul neîmplinit, tînră institutoare își începe munca la școala din Piatra-Neamț: „Cu 5 minute înaintea orei de clasă, mă duc la școală; trec materia în registru și, chiar de nu e încă ora de intrat în clasă, eu intru la copii; prefer să stau cu dîșii; ei mă necăjesc din nevinovăție și neștiință. Îmi place să stau de vorbă cu ei, să glumesc, să alerg cu dîșii în recreație și totuși să fiu severă și serioasă cînd trebuie. Îmi place mai ales să le vorbesc de lucruri vechi, dar atît de noi pentru dîșii, să văd frăgezimea creierului lor, mîlădios ca cerea, în care eu, cea liu (întîiu, n.r.) întîpăresc cele l (întîii, n.r.) cunoștinți. Toate astea însă mă și ostenesc, căci partea plăcută și veselă a învățămîntului e atît de mică pe lîngă spini și osteneala lui. (...) În clasa mea sunt 76 copii. Ce mînîncă la prînz în clasă de toate; îmbrăcați în cojoace, piei; respirăm 3 ore același aer viciat; la ora 12, nu se deschide o fereastră; urmează tot așa, lucrînd încă două ore, după 4 ferestre închise; mereu, mereu același lucru. Un aer atît de infect ce daună mersului învățăturii, copiii ca și mine simțim greutatea lui, prin durere de cap, molicune. Astea toate nu vor să se recunoască de cei în drept, deși eu cer mereu să se deschidă un geam, mai ales cînd timpul e frumos, ca acum. Iată atîtea bagatele cari unite cu discuțiile orelor gîndite de director îmi aduc dușmăniile”.

Izolată într-un orășel de provincie și lipsită de un sprijin moral la început de carieră, O.O.-T. își găsește salvarea în cărți. De tînră simțea nevoia să se mențină racordată la marile valori ale culturii universale, tendință desăvîrșită de-a lungul întregii ei vieți. „Deși aveam de două ori cursuri pe zi, dimineața și după amiaza, continuam a mă cultiva singură. Pentru suma de 5 franci, lunar, abonată la marea librărie „Hachette”, din Paris, mi-am înzestrat biblioteca cu cei mai mari autori francezi și străini, îndeosebi cu clasicii latini și greci. Îi citeam și în traduceri juxtapuse: fiecărui vers sau rînd latin sau grec, în stînga paginii, îi răspundea – în dreapta – textul francez. Pe autorii italieni și germani îi citeam

în original”. S-au păstrat din acea perioadă o Cuvîntare susținută la premiarea elevilor sili-tori din toate cele șase școli pietrene (trei de băieți și trei de fete), rostită în numele tuturor cadrelor didactice din oraș la 24 iunie 1901, o scurtă dizertație din același an despre „Sentimentul religios; mijloacele prin care s-a putea dezvolta” și cronică literară la drama „Hedda Gabler” de Ibsen (publicată, probabil, în presa timpului).

Să reținem: Olimpia Teodoru-Oltea era doar o simplă absolventă de școală normală! În iulie 1900, cu fratele doctor și cu trei distinsse familii din Iași, vizitează portul rusesc Odessa. În acel an, se deschide o nouă pagină în viața tinerei institutoare: călătoriile în țări europene. Urmează, după Odessa, în iarna 1903 – 1904, Italia, cu oprii în Genua, Veneția, Florența, Roma, Pisa și Milano, drumul cotinuindu-și-l în Franța, restul vacanței de iarnă petrecîndu-l la Nisa, pe Riviera franceză.

În vara lui 1906, vizitează Germania (München și Vörschhofen, unde revine și în 1907). În iernile 1909 – 1910 și 1910 – 1911, împreună cu fratele doctor, i-a „cercetat pe frații români din Macedonia” despre care avea să vorbească și în romanul „Iubire fatală”. În trecere spre Macedonia, face scurte popasuri în Belgrad, Niș, Sofia și în orășelul bulgăresc Kneajova, unde o doamnă din înalta societate ar fi vrut să o căsătorească cu fiul ei. „Dar în afară că nu puteam concepe căsătoria fără iubire și nici c-un străin de neamul meu, tînrul îmi dispăcea și prin ideile lui retrograde asupra rolului femeii în familie, societate și țară”.

M-am referit la călătoriile din anii 1900 - 1911 atît pentru a releva interesul Olimpiei Oltea Teodoru pentru cunoașterea lumii, cît și pentru a arăta ce putea face o institutoare cu puținii ei bani de tînră dascăl. Pretutîndeni, vizita muzee și galerii de artă, contacta artiști și scriitori cu care purta susținute discuții utile desăvîrșirii sale spirituale, viziona spectacole de teatru și operă, asista la orele de curs ale unor reputați profesori universitari. (Va urma)

Constantin CUCU

Reduceri de posturi

C riza financiară, sau cea generată de Guvern prin impunerea reducerii unor cheltuieli la bugetul de stat ar putea duce la trimiterea în șomaj a unor oameni care lucrează în sistemul de învățămînt. În județul Neamț trebuie să se renunțe la 407 norme sau posturi, astfel încît, în final, să rămînă 8230 de norme. „În momentul de față noi definitivăm situația în urma repartizării suplinitorilor. Sint convînsă că ne vom încadra în aceste 8230 de norme. E vorba de măsuri care vor afecta și personalul didactic, cît și nedidactic. În primul rînd am urmărit comasarea unor clase care funcționează cu efectiv mic de elevi. Spre exemplu, era o clasă cu 11 elevi și o alta cu 13. Totuși sînt și situații în care nu putem face reduceri. Spre exemplu, la școala cu clasele I - IV din Tabăra - Icușești, avem 9 copii. Distanța este prea mare pînă la cea mai apropi-

ată școală, cea din Bălușești, pentru a putea face o comasare. Dar am încercat acest lucru acolo unde în clasă era mai puțin decît efectivul consacrat pentru o clasă normală. Dacă va mai fi cazul, vom ajunge și la reduceri de posturi în cazul personalului nedidactic, însă numai acolo unde numărul de persoane este mai mare decît cel pe care noi îl considerăm necesar”, a declarat Luminița Vîrlan.

Aceasta a subliniat că s-a făcut tot posibilul astfel încît titularii de catedre să fie cît mai puțin afectați: „Chiar dacă au fost afectați de comasări, titularii au fost repartizați în alte unități de învățămînt. Am încercat să luăm măsuri doar cu suplinitorii necalificați. Acum, nivelul de suplinitori necalificați în învățămînt este drastic scăzut, comparativ cu alți ani”, a mai precizat inspectorul școlar general.

Marius GHEGHICI

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

C ontinuinđ seria c rtilor de poezie în edi ii bibliofile (prima carte, ... i haiku, 1995-1997; precedenta celei de acum, *Albastru sub raza cea dintii*, 2006; în total șase titluri), Utta-Siegrid K nig propune un nou pachet de *secven e  i fotosecven e*, de data aceasta * n stil tanka*, rod  i al petrecerii unei *mici vacan e pe litoralul mediteranean la Costa Brava  n Spania*, dar  i al trecerii prin Andora, Monaco, Milano, Vene ia  i Viena.

Cartea este rodul *confruntării* unei zestre livrest  cu realit tile de la fața locului, trăiri profunde ale autoarei, strănute, obligate să se supună formei impuse de stilul men ionat pe copertă, fie că e vorba de peisajul  nt lnit pe *Drumul întortocheat în între st nc   i mare  i nimic altceva* – / *crem, albastru, albastru  i piatră, apa văzduhul*, sau de un castel medieval str ju t de *paznici nev zu i*, / *creneluri inutile  i amenin at de un singur dușman* – / *timpul de nezdrc n at*...

Nu tot ce-i ieșe în cale o impresionează în mod pozitiv. Poeta nu se entuziasmează în mod gratuit. Ba, mai mult, am putea spune că realitatea înconjurătoare  i creează o stare de inconfort, ca în cazul plajei mediteraneene: * gita ie*, / *nisip ticșit de trupuri  i arșita-n clocot* – / *nici urmă de frumos*.  ncearc   i un sentiment de insatisfac ie, determinat de neputin a de a trăi clipa ce nu are t rm (...) *Sub soarele blind  i cu mai nimic în suflet  i ochii în gol* – , iar Cannes, *fără festival*, este un banal obiectiv turistic cu tarabe *ad-hoc*, un t rg banal.

 n schimb, entuziasmul, mirarea  i, în același timp, bucuria, sunt provocate la vederea construc iei lui Antoni Gaud , cu turnuri, adevărate *căi de ajuns SUS: Ame i oare  i crea ia formelor  i din piatră seacă* – / *Gaudi simplu  i pur  i ne apropi  cerul*.

Nimic nu sc p  ochiului curios  i atent al poetesei, fie că sunt simple construc ii într-un parc, *valuri de bol i magice, coloane – glastre  *

gigantice de piatră – / *paznici de-alee*, văzute de pe o terasă din parcul G ll, Barcelona. Autoarea nu r m ne indiferent  nici la *spectacolul* – / *sub baghetă magică  i apă culoare  i c nt*, produs de fin tinile *clopote* de apă care își sună ritmic răcoarea. P n  și niște banali *artiști stradal i* re in

Note de lector:

Utta - Siegrid K nig -

**ROȘU – GALBEN. SUB
CEA DE-A DOUA RAZĂ**
itinerar spaniol  i nu numai...

aten ia  i devin eroii c torva strofe din care re inem: *ne surprind cu o mișcare* – / *de dragul farsei  i în ropot mărunt sună  i cen i-n cutia milei*. Desigur, nu putea lipsi din itinerar *Madona neagră* – / *plină de fast  i t in   i replica Meteorei de la Montserrat*,  nconjur t  de *st nci cu chip uman*.

La Andora, poeta-turist este  nt mpin t  de *parfumuri  i cu-arome fine* –, pentru care valuta din buzunar își pierde pre ul.

Chiar dacă biletul de intrare este ca *un spin în deget*, poeta nu-ș poate refuza posibilitatea de a-ș r șf ta *privirea  i cu mul imea de culori  i  mp r  iilor de cactuș i* din Grădina Exotic  din Monaco.

Totul, absolut totul ce este  nt lnit de privire este transformat de Utta-Siegrid K nig în poezie, în poezie de bună calitate ca în versurile: *Chiar*

l ng  mine  i raza de soare pict  – / *un zbor de flutur  i peste un pilc de cactuș i  i flori aproape negre*.

La Milano, nu putea fi evitat Domul, *c plesitoare operă în marmură*, care impresionează prin imensitatea turnurilor ce *sfredellesc cer  i suflet*.

După ce surprinde un moment de rotire a ruletei de la Monte Carlo, la Vene ia, nu putea fi evitată celebra San Marco, cu *porumbii  i ca în filme sau pe vederi*, Canal Grande, noaptea, cu o gondolă goală, cu g ndul la tradi ionalul carnaval.

 n *orașul muzicii lui Strauss*, un nou prilej pentru reverii livrest : *Dunărea Albastră* – / *l itmotiv etern*; fa ade grandioase; emo ia  i în frac sau crinolină;  i, desigur, sunetul muzicii  i viu c t respira ia – marca orașului, fără a neglija faimoasa Gallery, care, cu pinzele ei – adevărate *poeme* (ale/în) culori, te lasă fără gra .  i din nou, nostalgia născută din neputin a st p nirii unor asemenea bogăți ale culorii – adevărat *magnet pentru ochi*, căruia nu i se poate opune dec t *buzunarul gol*.

La  ntorcere spre casă, *tăceri cuv nt toare*, / *roi de amintiri* –  i... *dorul de o nouă rută  i deslușit într-un fior*.

Aceasta ar fi, prezentat (*povestii*) prozaic de noi, traseul turistic parcurs de Utta-Siegrid K nig în *stil tanka*, la care ne face p rt și.

Nu sunt de neglijat cele peste douăzeci de *fotosecven e* ce însotesc poezia ca un argument de susținere a imaginilor literare – un adevărat album, şi, desigur, nici contribuția echipei care a fost alături de autoare la alcătuirea acestei bijuterii bibliofile (Olimpia Sima –lector, Club Foto neconven ional: Augusta Bjola, Silvia Teșinschi, Elena Turinelli; Ioana-Laura Nicolae – tehnoredactare).

Ochi atent  i ager, bagaj livresc impresionant, talent, măiestrie  i meștesug bine st p nit – c teva însușiri ale autoarei, trădate  i de cartea *Roșu-galben. Sub cea de-a doua rază*, tipărită sub emblema Editurii *Cetatea Doamnei* din Piatra-Neamț.

Constantin TOMȘA

EROI AU FOST EROI SUNT ÎNCĂ

(urmăre din numărul trecut)

În anul 1920 este numit în funcția de Șef de Stat Major al Diviziei 14 Infanterie. În același an trece în funcția de Șef al Biroului de Studii din Ministerul de Război. Pentru faptele de armă este decorat cu medalia „Victoria” a Marelui Război pentru Civilizație, 1916-1919. Dovedind deosebite calități, este recrutat în 1921, fără examen de admitere, pentru Școala Superioară de Război, în scopul perfecționării în domeniul tacticii și strategiei militare. În anul 1923 absolvă Școala Superioară de Război cu aprecierea generală „foarte bine”, fiind clasat al doilea din treizeci de absolvenți.

Este avansat la gradul de locotenent-colonel și, datorită rezultatelor bune obținute la absolvirea Școlii Superioare de Război, va preda un semestru la Școala Militară de Infanterie cursurile „Tactica Artileriei” și „Istoria Românilor”.

În perioada aprilie-mai 1924 locotenent-colonelul Nicolae Dăscălescu conduce Divizionul 1 Artilerie Munte, iar apoi îndeplinește funcția de ajutor tactic la Regimentul 89 Infanterie din Brașov. Remarcat de superiorii ierarhici este trimis să urmeze „Cursul Complementar de Stat Major” pe care îl absolvă în 1925. În același an Nicolae Dăscălescu este ales și membru activ al Societății Regale Române de Geografie. Datorită rezultatelor și aprecierilor obținute la „Cursul Complementar”, este numit sub-șef al Statului Major al Corpului 5 Armată, pentru o perioadă scurtă (aprilie-septembrie 1925), fiind promovat în importanta funcție de Șef de Stat Major al Diviziei Aeriene. A fost însărcinat cu această funcție o dată cu înființarea Comandamentului Trupelor de Aviație (1925). Deține această funcție în perioada 1925-1931. Pe una din calificative întocmită la adresa muncii prestată de șeful de Stat Major al Diviziei Aeriene, locotenent-colonelul Nicolae Dăscălescu, este scris de către generalul Rudeanu, Inspectorul General al Aeronauticii: „Este unul dintre Ofițerii de valoare din statul-major al armatei noastre pe care se poate conta în împrejurări oricât de grele”. În anul 1929, Nicolae Dăscălescu este avansat la gradul de colonel, fiind decorat cu „Steaua României” clasa a IV-a pentru muncă.

Între anii 1931-1932, a deținut funcția de Șef de Stat Major al Inspectoratului de Aeronautică fiind în același timp și ajutor al directorului „Cursului comun pentru ofițerii superiori”. În 1933 este propus pentru a participa la cursurile de comandant din cadrul armatei. Cu acest prilej generalul Cartianu, comandantul apărării contra aeronavelor, nota: „Colonelul N. Dăscălescu merită cu prisosință să fie admis la cursul de comandament. Este un ofițer de elită și de mare viitor”. Ca urmare, nu peste mult timp, va frecventa la București „Cursurile colonelilor pentru gradul de general”. În luna iunie a anului 1933 colonelului Nicolae Dăscălescu i se conferă

„Medalia Aeronauticii”.

Deține funcția de Șef de Stat Major al Corpului 3 Armată în perioada 1932-1935. La 1 octombrie 1935 este înaintat la gradul de general de brigadă și devine Comandant al Brigăzii 12 Artilerie (1935-1936).

În anul 1937, generalul Nicolae Dăscălescu a fost numit secretar general al Ministerului Apărării Naționale. Din caracterizarea pe care i-o face generalul adj. Paul

GENERALUL EROU NICOLAE DĂSCĂLESCU (1884 - 1969)

Teodorescu în perioada când Dăscălescu a funcționat în calitate de secretar general în Ministerul Apărării Naționale am reținut următoarele aprecieri: „Ofițer general de o înaltă probitate morală, de o mare putere de muncă de o remarcabilă pregătire profesională recunoscut unanim în toată armata. În calitate de secretar general a activat în mod intens de la ora 7 dimineața până la ora 1 noaptea, pentru înzestrarea și administrarea armatei, realizând mari economii și o calitate superioară la toate categoriile de materiale. Este unul din cei mai valoroși generali ai armatei române, care merită cu prisosință a ajunge cât mai sus și cât mai repede. Nu trebuie ignorat faptul că cel ce-i făcea această caracterizare, generalul Paul Teodorescu, era socotit „Regele Infanteriei”.

După plecarea din funcția de secretar al Ministerului Apărării Naționale, generalul Dăscălescu îndeplinește misiunea de comandant al „Brigăzii 1 Apărare Contra Aeronavelor” până în vara anului 1939. Fiind „admis la comanda de divizie”, i se încredințează spre conducere Divizia 25 Infanterie (dublura Diviziei 5 Infanterie din

Buzău), cu misiunea de a concepe și executa lucrări de apărare a bazinului petrolifer din zona Ploiești, Băicoi, Cîmpina. După încheierea cu succes a acestor lucrări, primește sarcina de a organiza și amenaja pozițiile succesive de apărare de la izvorul Siretului pînă la sud de aliniamentul Roman-Piatra-Neamț, avînd cartierul de comandă la Bozieni (Roman). În această calitate, comandant de divizie, este decorat cu „Steaua României” în gradul de comandor.

Anul 1939 este și anul declanșării celui de al doilea război mondial. România în prima fază a războiului se declară neutră (1939-1941). În această perioadă, cînd România se pregătea să intre în război de partea Axei, generalul Nicolae Dăscălescu, avansat la gradul de general de divizie, se afla la comanda Diviziei 20 Infanterie din Alba Iulia. În această funcție, la data de 22 iunie 1941, a primit ordinul de atac prin care generalul Antonescu ordona armatei române să treacă Prutul și să elibereze vechile teritorii românești aflate sub ocupație sovietică.

La sfîrșitul lunii iunie 1941, generalul Nicolae Dăscălescu este numit comandantul Diviziei 21 Infanterie aflată în zona Bîrladului. La data de 5 iulie, Divizia 21 Infanterie primește ordinul să treacă Prutul pe la Bogdănești, pentru a veni în ajutorul Diviziei 1 Gardă. În perioada 5-12 iulie 1941, Nicolae Dăscălescu, în fruntea Diviziei 21 Infanterie, participă în prima linie a frontului, la bătălia care va intra în istorie sub denumirea de „Bătălia de la Tîganca”. Această luptă a fost una din cele mai importante victorii ale armatei române în lupta de eliberare a pămîntului nostru strămoșesc.

După această bătălie, conducătorul statului și al armatei române, generalul Ion Antonescu, sosea la punctul de comandă al Diviziei 21 Infanterie situat în localitatea Hirtoape. Cu prilejul acestei vizite, generalul Antonescu a expus în cîteva cuvinte situația generală foarte favorabilă a frontului românogerman aducînd totodată elogii Diviziei 21 Infanterie pentru modul în care s-a comportat în lupte. A urmat apoi un moment mai mult decît emoțional. În fața ofițerilor și soldaților diviziei, generalul Ion Antonescu a desprins din piept propria-i cruce a Ordinului „Mihai Viteazul” clasa a III-a cu care fusese distins în campania din 1916 și l-a decorat pe generalul de divizie Nicolae Dăscălescu. Prin acest gest generalul Ion Antonescu recunoștea nu numai capacitatea de comandant și eroismul generalului Nicolae Dăscălescu, dar și faptul, mai puțin cunoscut de cei prezenți la acea ceremonie, că Dăscălescu avusese dreptate într-o dispută cu Antonescu înaintea luptelor de la Tîganca privind planul de desfășurare a operațiunilor militare. Antonescu reedita astfel episodul decorării sale de către regele Ferdinand I, în primul război mondial, pe podul de peste Tisa.

Va urma

Prof. Vasile CIUBOTARU
Școala Girov

CODOȘUL IMPERIAL

Debutul și l-a făcut ca un cocoșel. De mic, a învățat complicatul cod al manierelor cocoșești. El, dragul de el, făcea cheta, cumpăra buchetele de flori, băuturile fine și rujurile de firmă, mai apoi lăntșoarele, pandantivele, broșele și cerceii de aur, trusele de machiaj, ceasurile elvețiene și colierele de perle.

Se înfățișa ca reprezentantul stimei colective și al recunoștinței publice, care trebuiau neapărat să se exprime printr-un cadou, o amintire, „micuț obstacol în calea trecerii necruțătoare a timpului”, - formulă pe care o plasa invariabil, prefăcîndu-se că-l înneacă emoția momentului.

Elveul cocoșel era bîta, cioată, sau clei, precum și toate la un loc, la scris copia de mama focului, iar la oral dădea în penibil, încît dascălii de bun simț, ajunseseră să-l evite pentru a nu crea momente jenante. Cam toată lumea îi înțelesese strategia, amuzîndu-se de gudureala băiatului, o alintătură pe care o credeau trecătoare, ca o boală a copilăriei. Unii îl foloseau ca pe ochiul soacrei cu care aflau tot ce se întîmplă, ce se face și ce se spune despre ei, alimentîndu-i noi abilități și noi aspirații. Pentru că-i mergea mintea la rele, și-a dat iute seama ce perspective i se prefigurează, așa că lingăul pe care-l credeau un băgăcios inofensiv, devenise cu timpul un tip periculos.

Cînd îi cădea cineva la rînză, era vîrît în ochii șefilor ca un indezirabil, un carierist ce stă la pîndă, capabil să calce pe cadavre, un negativist fără scrupule, un opozant al conducerii, ba chiar turnător ordinar. Uneori inventa tot felul de comploturi, tentative de mazălire, demascînd ambuscade atent construite, pentru a se răzbuna pe cutare sau cutare, pentru vreo ironie, vreun sic-tir, sau pentru că-l caracterizase cineva drept „Codoșul Imperial”.

În facultate și-a desăvîrșit aptitudinile, cu interesata complicitate a corpului didactic, așa că repede s-a făcut trecerea de la codoșlicul amator la delatțiunea profesionistă, cu acte-n regulă și adeviziuni așisderea.

S-a remarcat prin zel și aplicație, prin vigilență și perseverență, de aceea s-a săltat frumuseț în funcțioare de activist a cărui „muncă informativă” devenea tot mai apreciată de „organe”.

A trecut prin facultate ca Simplonul prin Tăgîrța, dar a lăsat urme adînci, căci mulți s-au trezit cu tinichele și sobolani în dosarul de cadre, trăgînd mița de coadă pînă la adînci bătrînețe.

Adevărata carieră a început odată cu stagiatura, pe care nici n-a apucat s-o termine bine, că a și intrat în șefie. Mai întîi, micuț directorăș pe ici pe acolo, făcîndu-și mîna în știința ocultă a manipulării, a diversiunii, a dezbinării și învrăjbirii, a hoției „curate”, a minciunii și ipocriziei, pe care unii o mai denumesc în mod impropriu managementul resurselor umane.

Calitățile sale deveniseră atît de necesare sistemului încît ascensiunea l-a propulsat ca pe căteaua Laika, pe firmamentul Politicii, mai întîi ceașiste, apoi post decembriste. Șade înfipt, dar se tot rotește, fie de la un partid la altul, fie de la o funcție la alta, fără să-și piardă echilibrul și fără să alunece la vale. Unii îl cred etern ca turnul Eiffel, s-au obișnuit cu peisajul, nimeni nu se mai gîndește să-i conteste impostura. Pentru cei mai tineri el reprezintă un model, un prototip: acela al omului care a trăit belferește, promovînd fără să fi avut nici o realizare personală, nici o performanță, nimic, nimic.

Codoșul imperial este cu adevărat, un model al reușitei în carieră. El ne învață cum să te folosești de oameni și de sistem: mai întîi exploatează naivitatea, făcîndu-i să te creadă băiat bun și îndatoritor, eventual generos și papă-lapte. Dacă izbutești la proba aceasta, poți să valorifici ambițiile lor murdare, parvenitismul și egoismul.

Cine critică, să se uite bine în oglindă și să nu uite că oamenii sunt produsul sistemului. Și reciproc.

Prof. dr. D. D. URSACHE

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

Multe minți luminate vorbeau despre Galaxia Guttenberg ca despre un fenomen de globalizare, de mondializare a culturii scrise, a cuvîntului tipărit, a cărții, iar un anume Alvin Toffler se entuziasma de uriașele transformări pe care expansiunea le-a produs și va continua să le producă în conștiința umanității. Culturalizarea prin cuvîntul scris părea să fie calea sigură spre o nouă MONDOETICĂ capabilă să salveze umanitatea, conștientizînd-o asupra iraționalității războiului, poluării, sărăciei, drogomaniei, terorismului. Un nou umanism, un iluminism soteriologic, înaripa speranțele. O lume mai bună părea posibilă, un nou tip uman ar fi trebuit să-l concureze pe cel adamic, o planetă a concordiei și bunăstării ar fi împlinit o parte din viziunile utopice ale lui Saint-Simone, Fourier, Owen, Francis Bacon. Egalitatea, fraternitatea, legalitatea, urmau să stăpînească societatea, încununînd efortul comun al oamenilor de a fi mai buni.

APUSUL GALAXIEI GUTTENBERG

Știința, tehnologiile, forme materiale ale culturii, trebuiau să producă civilizație, redîndu-ne plăcerea vieții.

Realității nu-i sunt compatibile utopiile, fiindcă ea însăși este inepuizabilă, mereu capabilă să ne surprindă prin tot felul de întorsături. Perfect adevărat, suntem cu mult mai inculturați, sătui de toate avangardismele, trecuți prin toate experimentele, am descoperit toate constelațiile, ne-am făcut toate mendrele, ne-am ucis unii pe alții în războaie, nu mai credem în profeți și nici în profeții, confundînd căderea în scepticism și în blazare cu înțelepciunea. Filosofii și moralistii își toarnă cenușă în cap, raționalitatea nu se înrudește nici pe departe cu moralitatea, mai multă știință nu înseamnă mai multă conștiință. Dorința de a cunoaște, care ar defini specificul și cauzalitatea superiorității umanului izvorăște, mai curînd, din dorința de putere, decît din dorința de bine.

Galaxia Guttenberg apune fără să fi

produs o revoluție a conștiințelor. În continuă, poate chiar în locul ei, un nou Eon ne copleșește și ne restructurează, EONUL MARCONI. Lenea intelectuală sau graba superficială, sațietatea, îngîmfarea semidocă, poate doar pictisul cotidian, ne transformă în auditoriu, urechea devine organ central, idea devine informație, cultura, o abilitate clasificatoare și combinativă. Însotirea informației cu imaginea crează un fel de veridicitate alternativă din care gîndirea critică este expulzată, ca inutilă și dătătoare de confuzii. Nu mai are nici o importanță cine și de ce are dreptate, din moment ce fiecare poate vedea cu ochii lui cum stau lucrurile. Privitorul este un judecător inflexibil, uitînd că toate simțurile înșală, iar ochii, cel mai mult. Dar argumentul de a fi văzut cu proprii ochi, ține loc de orice alt argument. De aici pînă la manipularea grosolană nu mai este nici măcar un pas. Orice țîști-bîști poate produce realități, dacă stă la pupitrul digital care transmite programe

publicului. Cine i-ar putea pune la îndoială veridicitatea, cînd bietul privitor habar nu are ce se se întîmplă cu vecinul său de apartament, darămite în Orientul Mijlociu? Ascultător, ce sensuri obediente poate conține un cuvînt...

E minunat cît de informați suntem! Cît de mult ne ajută în carieră! Dar în cariera noastră comună, aceea de oameni, cîștigul nu pare a fi pe măsură. Cu cît vedem mai des atrocitățile, cu atît mai mult ne obișnuim cu ele, chestiune de simplă psihologie, mai ales dacă ele se petrec undeva departe de noi și de cei dragi nouă. Nu ne mai impresionează suferința, boala, moartea, fiindcă, prin repetare, devin obositoare, indigeste, le ejectionăm rapid, din telecomandă, căci ne provoacă disconfort. Chestiune de simplă psihologie... Avem destule belele pe cap, criza ne amenință cu șomaj și inflație, pensiile și salariile au intrat la apă, în casă-i frig, afară-i frig, eu te slăvesc, partid iubit, că m-ai călit !

În asemenea condiții, pe cine să mai doară-n cot de manipulari subliminale, de confuzii axiologice, derive epistemice, esecuri etice? Dacă vrei să supraviețuiești, nu e recomandabil să te privească soarta conațitorilor, ori tu, ori el, cămașa e mai aproape de piele decît haina, degeaba caști gura la ce spune dom profesor, la dirigîntele, cuvintele au murit, iar în spațiul vital contaminat de suspiciune și teama zilei de miine nimeni nu mai ia în serios solidaritatea și compasiunea. Primum vivere, deinde filosofari ! Panicată și alergică la cuvintele întemeietoare, făcătoare de ființă, adică, rațiunea practică a bătrînului Kant vrea să stea la adăpost, preferînd să treacă prin stomac. Oricum, este știut că rațiunile mele sunt mai motivate, deci mai legitime decît ale celorlalți, chiar dacă în loc de argumente folosesc sloganurile cu care sunt alimentat.

Umanismul Eonului Marconi tinde să pară ascultătorului privitor un alt viclesug, un alt cal troian, umplut pînă la refuz cu promisiuni încălcate și jurăminte deșarte. Bruma discernămintului etic îi spune că totuși, ceva nu este în regulă...

Prof. dr. D.D. URSACHE

Țara arde... dar nu se predă

Că România și nu America este țara tuturor posibilităților, am simțit-o cu toții de mult, dar că funcționează haotic, contradictoriu și paradoxal e pe zi ce trece mai vizibil. Unii spun că țara este neguvernată, alții s-au obișnuit cu gândul că-i o mare glumă, la care-i musai să rîzi, ca atitudine, pentru că dacă-i lua-o în serios, ai avea doar două posibilități: să pleci sau să pleci de tot!

După 20 de ani brucănești, ce a mai rămas de stricat sînt ultimile două redute, care nu s-au predat încă și cele mai importante pentru ființa subtilă și pe termen lung a nației: sistemul de sănătate și cel de învățămînt. Groparii sînt dotați: au caz-male noi, echipament anti-glod și lămpașe cu baterii Durasel, ca să reziste să lucreze noapte și zi. Din cînd în cînd, cite un profesor universitar revoltat, cite un chirurg anesteziat de uimire, sau cite o educatoare cu cite 30 de copii la grupa mică... mai trag clopotele disperării, dar avem impresia că groparii au și walk-man la care ascultă o muzică secretă pentru bobor. Acesta, adus în pragul disperării, sîrăcit și debusolat, va fi, cred ei, mai ușor de guvernat, iar o țară cu o populație needucată și bolnavă e mai ușor de manevrat (sau nu?!).

Oricum, e greu să te hotărăști care-i reacția cea mai potrivită în fața unor realități devenite știri și servite de televiziunile mogulilor ticăloșiți. Iată și cîteva exemple:

- De ziua Pompierilor (13 septembrie) ard Pipera și Primăria Sectorului 1 București; jandarmii închid spațiul ca nu cumva să se

răstoarne statuia din vîrfurile turnului peste trecători. Dar cine a dat foc unei clădiri de patrimoniu, construită în 1927 și cine va plăti pagubele, asta vom afla după 20 de ani?!

- De ziua Bucureștilor aflăm că doar două state din lume-Paraguay și Mongolia - au drumuri mai proaste decît noi, în capitalele lor.

- Dl. General Stănculescu este eliberat din închisoare că-i bolnav cu inima, dar este găsit fumînd, într-un cazino, la ruletă, noaptea.

- În 2009, Spitalul de Urgență Floreasca a rămas fără 60 de medici specialiști, care au migrat în țări normale, ca să-și poată crește copiii.

- Șefa Departamentului Comunicare din Camera Superioară a Parlamentului Româ-

niei a rămas mai mult de 4 ore blocată în liftul Senatului, pentru că nu a avut cu cine comunica, întru eliberare.

- Ziua Educației de anul acesta (octombrie 5) va fi sărbătorită de toți educatorii

De rîsul curcilor

prin grevă, care are drept scop determinarea forului legislativ al patriei noastre să respecte Legea.

Și nici măcar nu mai e liniște și consens... și vine iar campania electorală și iar îi vom vedea pe dragii noștri politicieni împănîndu-se cu calitatea lor cardinală-aceea că își iubesc electoratul. Norocul nostru cu dl. Brîncuși, care ne-a lăsat zicerea: "Cu penele altora te poți doar împodobi, dar nu poți și zbura!"... de prindem și noi curaj să mai trăim. Bine???

Viespea Dida

REMEMORĂRI - SEPTEMBRIE 2009

1/1858, s-a deschis, în local propriu, Școala de Fete Nr. 1 din Piatra-Neamț (care a fost înființată la 25 septembrie 1858, directoare: Elena Radovici).

- 1/1891, n., la Iași, Teodor Naum, prof. univ. la Cluj, fost profesor al Școlii Normale „Gheorghe Asachi” (1919-1920), proprietar la Cîndești.
- 1/1931, Școala Normală de Învățătoare din Piatra-Neamț s-a mutat în localul propriu, nou construit.
- 1/1936, iese la pensie Leon Mrejeriu. Cuvîntările omagiale au fost publicate în lucrarea „O energie românească – Leon Mrejeriu”. Ministrul Învățămîntului, C. Angelescu, a transmis: „Munca Dvs. să servească drept pildă generațiilor de dascăli viitori.”
- 1/1998, Grupul Școlar de Chimie din Piatra-Neamț primește numele de Grupul Școlar „Gheorghe Cartianu” (azi, Colegiul Tehnic „Gh. C.”).
- 6/1861, n., la Reditu, Teodor Criveț, prof. de matematică la Școala Normală „Vasile Lupu” din Iași.
- 8-10/1935, se desfășoară, la Timișoara, Congresul Asociației Culturale a Învățătorilor Români. A fost ales președinte institutorul pietrean Leon Mrejeriu, care, fiind prefect, a trecut sarcina lui D. V. Toni.
- 10/1846, n. la Soci (com. Cîndești), filologul Alexandru Lambrior (d. 20 septembrie 1883).
- 11/1930, n. la Orhei (Basarbia) Eduard Covali (d. 2. 11. 2002, la Piatra-Neamț), dramaturg, teatrolog, regizor, a cărui viață s-a confundat timp de peste treizeci de ani cu istoria Teatrului Tineretului din Piatra-Neamț.
- 14/1925, d., la Piatra-Neamț, prof. Emil Istrate (n., la Bicaz, 1864), fost director al Liceului „Petru Rareș”.
- 15/1916, n., la Totoiești (com. Războieni), Constantin-Virgil Gheorghiu, scriitor, stabilit la Paris, în 1948, unde, de la 23 mai 1963, va funcționa ca preot (mai apoi paroh) la biserica Ortodoxă Sfinții Arhangheli.
- 15/1965, s-a deschis Grupul Școlar de Chimie din Piatra-Neamț. Director prof. Paul Vasiliu.
- 16/1990, d., poetul Aurel Dumitrașcu (n. la Borca, jud. Neamț, 29 noiembrie 1955)
- 17/1885, n., la Roman, dr. C. I. Istrati, unul dintre întemeietorii învățămîntului român modern (d. 17 ianuarie 1918).

- 20/1898, în prezența ministrului Spiru Haret, s-a inaugurat localul Școlii Primare de Băieți Nr. 3 (azi, Școala Nr. 2), director Gheorghe Nicolau, căruia, în 1936, aici, i s-a ridicat un bust.
- 24/1932, preotul profesor Constantin Matasă a susținut la radio conferința „De la Piatra la Bicaz”.
- 24/1896, n., la Fălticeni, pictorul Aurel Băeșu descoperit de G. T. Kirileanu, cel care îl va înscrie și la Academia de Arte Frumoase din Iași, se stabilește la Piatra-Neamț, după Primul Război Mondial, cumpărîndu-și o casă la poalele muntelui Cozla (azi, Str. Ion Creangă).
- 25/1922, d., la Piatra-Neamț, Mihai Stamat, mulți ani director al Liceului „Petru Rareș”.
- 26/2000, d., la Piatra-Neamț, Cătălin-Florin Stupcanu, profesor, ziarist, scriitor, omul de aleasă cultură (n. la Filioara, com. Agapia, 2. 04. 1938).
- 27/1919, n., în comuna Filipeni, Bacău, reputatul medic Costache Andone, șef de secție la Spitalul din Piatra-Neamț (1949-1984), consultant și director al Policlinicii cu Plată din Piatra-Neamț (1984-1997), membru al Academiei Oamenilor de Știință din România, președintele Filialei Neamț, din 1984. Acum cînd împlinește 90 de ani, profesorii Luminița Moscalu și Constantin Tomșa au alcătuit eseu monografic „Dr. Costache Andone în competiție cu viața”, carte editată în condiții grafice excelente de Editura „Crigrux” din Piatra-Neamț. La mulți ani, Domnule Doctor!
- 27/1948, n., la Tazlău, jud. Neamț, scriitorul Constantin Ardeleanu, autor al mai multor volume de povestiri („Hitrii Tazlăului”, trei volume), romane („Trif”, „Chetronia”), cărți despre viața sportivă din România ș.a.
- 30/1961, prin Decret al Consiliului de Stat, se trece la învățămîntul general obligatoriu de 8 clase și la învățămîntul de cultură generală de 12 ani.
- Septembrie 1860, apare la Iași revista „Instrucțiunea publică” editată de V. A. Urechia (n. la Piatra-Neamț în 1934).
- Septembrie 1935, în revista „Apostolul”, s-a publicat articolul, de o mare actualitate și în zilele noastre, intitulat „Cum zelul dascălului poate corecta insuficiența legiuitorului pedagogic”.
- Septembrie 1935, apare la Piatra-Neamț revista lunară „Preocupări didactice”, sub redacția prof. Virgil Dobrescu și a institutorului Petre Butnariu.

ȘCOALA, ÎNTRE TENSIUNE ȘI NEVOI

Oamenii trec precum timpurile. Astăzi mai repede și mai nedrept decît ieri. Ce vreau să zic? Spiru Haret a fost un om de carte. A făcut reforme trainice care au dăinuit mult timp. Concret? A condus „Instrucțiunea Publică”, trei mandate, aproximativ 13 ani, cu mici întreruperi. Nu ca ministrii de astăzi. A pus bazele unui sistem de învățămînt admirat de multe minți aerisite ale Europei. În vremea cît a fost ministru s-au construit numeroase școli. Ați reținut? Deși România a trecut și prin crize economice (1897-1910). De la el ne-a rămas o vastă corespondență purtată cu învățătorii satelor. La toți le-a răspuns la scrisori. A cerut ca școlile să primească loturi

agricole iar apostolii satelor să fie împroprietăriți. Și culmea, guvernele au înțeles aceste cerințe. Mai mult, au tăiat fonduri de la alte ministere și le-a dat școlii. Hopa! Ați auzit?

De ce vă narez aceste informații vechi, prăfuite și „răsuflate”? Ministrul Educației este în chinurile facerii de vreo 20 de ani și nu dă semne de loc că ar naște vreodată un copil normal. Citește: o lege a învățămîntului care să se potrivească realității noastre, pe care să se așeze lucrurile, pe făgașul lor. Așa se face că elevii nu mai sunt obosiți la lecții, școala devenind un fel de joacă obligatorie. Cui îi rămîne ceva în cap e bine, cui nu, tot bine. Cum din 4 în 4 ani apare un nou ministru, Educația este permanent în mișcare. Paradoxal, nici un ministru, absolut nici unul, nu s-a gîndit ce se întîmplă de

fapt cu oamenii pe care îi experimentează: elevi, profesori, părinți. Puțini mai sunt oamenii care cred în școală. Cum se va ieși din această situație de „repetenție”? Care atenție! Nu durează de ieri, de azi.

Nu se va face reformă dacă Educația nu va primi buget onest care să fie cheltuit cu cap. Nu pentru școli cu termopane, faianțe în mai multe nuanțe și W.C. – uri în curte, lîngă păpușoi. Nimic nu se va schimba în învățămînt dacă dascălilor nu li se va arăta suficient de mult respect, astfel încît această categorie socială să-și recapete demnitatea în proprii ochi. Niciodată reforma nu va fi cu urmări dacă problema cea mai arzătoare a Educației, finalitatea

școlii, nu capătă o rezolvare practică. Obținerea unei diplome de pus în ramă nu-ți rezolvă problemele complicate ale vieții. Nu se va face reforma dacă în fruntea învățămîntului nu va fi pus un om cu mintea luminată care să recunoască realitățile școlare în amănunt. Un om luminat care să fie lăsat să-și facă treaba mai mulți ani la rînd. Problema e, de unde facem rost de un nou Spiru Haret care să nu fie inginer? Aud?

Dumitru RUSU

Textele se pot trimite și pe adresa revista_apostolul@yahoo.com

APOSTOLUL
REVISTĂ EDITATĂ DE
SINDICATUL
ÎNVĂȚĂMÎNT
NEAMȚ
ISSN - 1582-3121
Redacția și administrația:
str. Petru Rareș nr. 24,
tel/fax: 22.53.32, Piatra
Neamț

Prețul: 1 LEU

APOSTOLUL - revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățămînt Neamț și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999).

FONDATORI: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1934)

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Gabriel PLOSCĂ - director general; Florin FLORESCU - director fondator, Iosif COVASAN - director economic, Constantin TOMȘA - director executiv, Gheorghe AMAICEI, Gabriela GRIGORE. CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA - redactor șef, Ștefan CORNEANU - redactor șef adjunct, Dumitrița VASILCA, prof. dr. D. D. URSACHE, Carmen DASCĂLU (secretar), Dorian RADU - tehnoredactare, foto.